

Rapport

Nationaal onderzoek percepties slimme deurbellen

Slimme Deurbellen Consortium
Juli 2025

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Resultaten	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Houding ten aanzien van slimme deurbellen	6
2.3	Slimmedeurbelbezit en redenen voor slimmedeurbelbezit	8
2.4	Verwachtingen en gedrag van slimmedeurbelbezitters	11
2.5	Privacy en de slimme deurbel	16
2.6	Gebruik van slimme deurbellen voor het oplossen van misdrijven	23
2.7	Oplossingen voor privacy-issues bij slimme deurbellen	24
3	Conclusies en aanbevelingen	27
3.1	Conclusies	27
	Kennis	27
	Houding	28
	Gedrag	28
3.2	Aanbevelingen	29
A	Onderzoeksverantwoording	31
B	Vragenlijsten kwantitatieve dataverzameling	34
C	Gespreksleidraad	42
D	Respondentenoverzichten Focusgroepen	47
E	Uitkomsten naar 4 steden	49

1 Inleiding

Achtergrond

Slimme deurbellen zijn bezig met een opmars.; ze nemen beeld en geluid van de directe omgeving op en zijn via een app op een smartphone te bedienen. Op dit moment bezitten 1,2 miljoen Nederlandse huishoudens een slimme deurbel, blijkt uit marktonderzoek. Dit komt neer op 15 procent. Met andere woorden: er hangt een slimme deurbel aan de deurpost bij ongeveer een op de zeven huizen in Nederland.¹ Slimme deurbellen zijn aantrekkelijk omdat ze kunnen bijdragen aan een gevoel van veiligheid en gemoedsrust rondom iemands huis. Ze zijn bedoeld om bewegingen rondom de voordeur te filmen en deurbellen moeten dan ook gericht zijn op privéterrein. Dit blijkt in de praktijk echter eerder uitzondering dan regel. Uit onderzoek van Nieuwsuur blijkt namelijk dat bijna 90 procent van de camera's ook de openbare ruimte filmen.² Daarnaast zijn er ook zorgen over wat er met de beelden gebeurt en welke impact het effect van slimme deurbellen in de buurt is. De rijdende rechter heeft bijvoorbeeld ooit geoordeeld dat beelden die via een deurcamera zijn gemaakt, een inbreuk waren op de privacy van de burens ondanks het feit dat deze een van de bezittingen van de camera-eigenaar beschadigden.

Het Responsible Sensing Lab zet zich met haar Slimme Deurbellen Consortium in voor verantwoord gebruik van slimme deurbellen³. Daarbij kan gedacht worden aan voorlichting, nieuwe of aangepaste wetgeving, richtlijnen en designoplossingen. Inzicht in de percepties en ervaringen van burgers met en zonder slimme deurbellen, in de vorm van onderzoek, dient als basis voor de bovengenoemde ontwikkelingen.

Doelstelling

Ipsos I&O heeft in de maand mei het 'Nationaal onderzoek percepties slimme deurbellen' uitgevoerd. De centrale vraag van dit onderzoek is *“Wat is de perceptie van Nederlanders t.a.v. slimme deurbellen en de impact die slimme deurbellen mogelijk kunnen hebben op het gevoel van privacy en veiligheid?”* Het gaat daarbij specifiek om de perceptie van het filmen van de openbare ruimte en het maken van geluidsopnamen.

¹ <http://www.multiscope.nl/persberichten/1-2-miljoen-slimme-deurbellen-in-nederland/>

² [*Slimme deurbel rukt op in strijd tegen inbraken, maar hoe zit het met privacy?*](#)

³ [*Slimme Deurbellen Consortium | Responsible Sensing Lab*](#), met al prominente leden de gemeenten Amsterdam, Breda, Den Haag, Groningen, de Privacy First Foundation, VNG en de TU Delft – Industrial Design Engineering & AMS institute

Bij de opzet van het onderzoek is uitgegaan van:

- Het verschaffen van een landelijk representatief beeld van de percepties rondom slimme deurbellen.
- Het verschaffen van een indicatief beeld van de percepties rondom slimme deurbellen in de steden Amsterdam, Den Haag, Breda, Groningen.
- Het vergelijken van de percepties van personen die wel en geen slimme deurbel bezitten.
- Het beschrijven van de perceptie van kwetsbare groepen: in de context van het onderzoek zijn dit professionals of vrijwilligers die aan de deur komen.

2 Resultaten

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van zowel de enquête als de focusgroepen. Dit doen we per inhoudelijk hoofdstuk.

De resultaten uit de enquête tonen we aan de hand van grafieken en percentages. Na drie reminders zijn we uitgekomen op 761 respondenten: voldoende om betrouwbare uitspraken te doen over de Nederlandse bevolking met een nauwkeurigheid van 3,5 procent. Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de volgende kenmerken: leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, regio en deurbelbezit. Hiermee zijn de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken representatief voor de werkelijke verhoudingen in de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

Om uitspraken te kunnen doen over de vier steden waarin het Consortium Slimme Deurbellen actief is (Amsterdam, Den Haag, Breda en Groningen), zijn 448 extra respondenten geënquêteerd; 104 in Amsterdam, 114 in Den Haag, 109 in Breda en 121 in Groningen. Deze respondenten beschouwen we als een aparte groep⁴. We vergelijken de uitkomsten van deze vier steden met de landelijk representatieve groep. Wanneer we indicaties voor verschillen zien, beschrijven we deze tekstueel in het hoofdrapport. Het is belangrijk om hierbij te vermelden dat de vergelijking tussen de landelijke cijfers en de cijfers naar de vier steden indicatief is. Dit betreft namelijk een vergelijking tussen gewogen en ongewogen cijfers. In bijlage C staan de uitkomsten naar de vier steden in tabellen. De percepties van kwetsbare groepen beschrijven we alleen wanneer deze significant afwijken van het landelijke beeld of wanneer het juist opvallend is dat er *geen* verschil is tussen de kwetsbare groepen en het landelijke beeld. We besteden aandacht aan de verschillen in leeftijd en opleidingsniveau wanneer deze relevant en sterk afwijkend zijn van het landelijke beeld.

De resultaten uit de focusgroepen zijn gemarkeerd met het symbool:

We gebruiken citaten van respondenten om onze waarnemingen te illustreren. Deze citaten zijn cursief en staan tussen dubbele aanhalingstekens. Wanneer nodig zijn de citaten taalkundig gecorrigeerd, uiteraard zonder de strekking te veranderen.

⁴ Op de steekproef in de vier steden is geen weging toegepast.

2.2 Houding ten aanzien van slimme deurbellen

In deze paragraaf gaan we als eerste in op de algemene opinie over het slimme deurbelgebruik, vervolgens op redenen om wel of geen slimme deurbel te hebben. Als laatste behandelen we hoe de deurbel bij bezitters staat ingesteld.

Figuur 2-1 - Het gebruik van steeds meer slimme deurbellen in Nederland is...

Basis: inwoners van Nederland (n=761)

Vier op de tien positief over het gebruik van slimme deurbellen

Weinigen zijn negatief over het gebruik van slimme deurbellen. Vier op de tien Nederlanders is er (zeer) positief hierover. Bijna net zoveel Nederlanders zijn er neutraal over.

Bovenstaande vraag is aan het begin en aan het einde van de enquête gesteld. De verwachting was dat er door het invullen van de vragen een leereffect zou optreden en dat daardoor de opinie zou worden beïnvloed. Er blijkt geen leereffect te zijn opgetreden, de licht afwijkende percentages verschillen *niet* significant van elkaar.

Slimmedeurbelbezitters zijn positiever over toename gebruik slimme deurbellen

Personen met een slimme deurbel zijn beduidend positiever over de ontwikkeling dat er steeds meer slimme deurbellen zijn in Nederland. 77 procent is (zeer) positief over deze ontwikkeling, in vergelijking tot 36 procent van de personen die geen slimme deurbel heeft. Ook hier zien we geen leereffect.

Personen die wel eens aan de deur komen voor (vrijwilligers)werk verschillen nauwelijks in hun houding ten aanzien van slimme deurbellen in vergelijking tot personen die niet aan de deur komen. 43 procent is (zeer) positief over de toename van slimme deurbellen, onder personen die niet aan de deur komen voor hun werk is dit 42 procent. Ook hier zien we geen leereffect.

Wanneer we kijken naar de 4 steden, wordt duidelijk dat onder deze inwoners ook nauwelijks een leereffect is opgetreden. De uitkomsten uit de 4 steden laten indicatief zien dat men in Groningen wat meer neutraal is over de ontwikkeling rondom slimme deurbellen dan in de andere steden.

In de enquête is gevraagd aan respondenten of ze de houding t.a.v. van het toenemende gebruik van slimme deurbellen konden toelichten. Deze open antwoorden hebben we geanalyseerd en gecategoriseerd.

De meeste thema's hebben betrekking op de slimme deurbel als positieve ontwikkeling:

- Een slimme deurbel draagt bij aan de veiligheid⁵ Respondenten die een deurbel hebben, vinden het veilig en handig om te zien wie er voor de deur staat. Respondenten die nog geen slimme deurbel hebben vinden het een ontwikkeling die aan de veiligheid bijdraagt. Er is zoveel criminaliteit dat men het niet erg vindt als er meer camera's zijn.
- Een slimme deurbel is handig⁶. Respondenten die een deurbel hebben geven aan dat ze het fijn vinden om te weten dat er iemand aan de deur staat en ermee te kunnen communiceren als ze niet thuis zijn.
- Een slimme deurbel kun je gebruiken om te controleren⁷. Respondenten noemen het zicht houden op de directe omgeving bij de voordeur en controle op criminaliteit.
- Een slimme deurbel kan bewijs leveren⁸. Als er iets onoorbaars gebeurt, dan kunnen de opnamen die met de slimme deurbel zijn gemaakt behulpzaam zijn bij opsporing en bewijsvoering.

Een belangrijk argument waarom men negatief tegenover de slimme deurbel staat is het volgende:

- Een slimme deurbel kan leiden tot privacy-issues⁹. Respondenten die geen deurbel hebben, denken dat het gebruik van slimme deurbellen tot schending van hun privacy kan leiden. Eén praktijkvoorbeeld dat daarbij wordt genoemd: "Als ik langs een huis zou lopen met een slimme deurbel en ik word opgenomen, vind ik dat niet fijn."

Focusgroepen: personen met slimme deurbel overwegend positief, personen zonder slimme deurbel wisselen van mening

In de focusgroepen zijn we dieper ingegaan op de houding ten aanzien van slimme deurbellen.

In de groep zonder slimme deurbel wisselen de meningen. Sommigen zien de slimme deurbel als teken dat de maatschappij steeds individueler, angstiger en controlegerichter wordt, sommigen geven aan dat ze er eigenlijk te weinig over weten om er een definitief oordeel over te kunnen vellen en anderen zien de slimme deurbel als een ontwikkeling die nu eenmaal niet te stoppen is en waar voordelen aan verbonden zijn.

⁵ n=175

⁶ n=64

⁷ n=23

⁸ n=7

⁹ n=34

In de groep met slimme deurbel is men in de regel positief. Er kan een vinger aan de pols gehouden worden als men niet thuis is. De enige negatieve aspecten hebben te maken met het aantal meldingen op de bijgeleverde app en de moeizame instelbaarheid ervan.

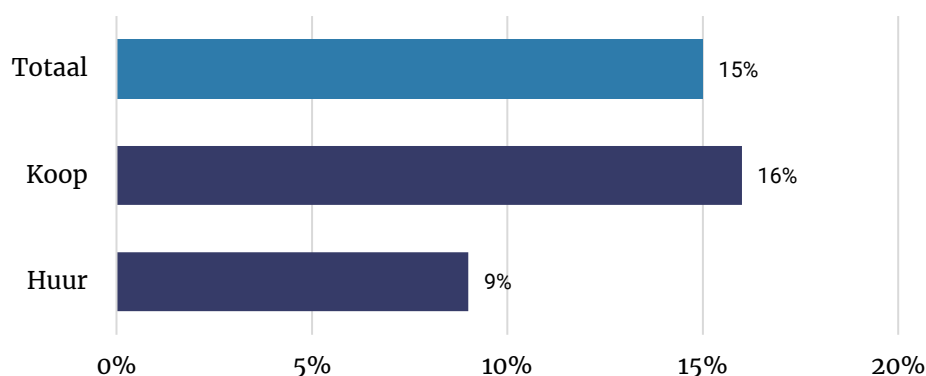
Bij de focusgroepen was wel een leereffect te zien in de houding die men heeft ten aanzien van slimme deurbellen, vooral in de groep die zelf geen slimme deurbel bezit. Een aantal respondenten geeft tijdens de sessie aan dat ze nog nooit hebben stilgestaan bij wat het gebruik van een slimme deurbel voor bijeffecten heeft. De sessie heeft een paar respondenten echt aan het denken gezet hierover. De andere groep (met een slimme deurbel) lijkt meer gepokt en gemazeld te zijn: ze geven aan alles wel zo'n beetje te weten en weinig nieuws te hebben gehoord tijdens de sessie.

2.3 Slimmedeurbelbezit en redenen voor slimmedeurbelbezit

Eén op de zeven huizen heeft een slimme deurbel

De cijfers uit het eerder aangehaalde onderzoek zijn vergelijkbaar met de cijfers die wij aantreffen in de screening voor dit onderzoek¹⁰. Van daaruit geredeneerd is ongeveer één op de zes á zeven huizen in Nederland uitgerust met een slimme deurbel. Het slimme deurbelbezit onder huiseigenaren is hoger dan onder huurders.

Figuur 2-2 Heeft u zelf een slimme deurbel? uitgesplitst naar bewoners van huur- en koopwoningen
Basis: inwoners van Nederland (n=761)

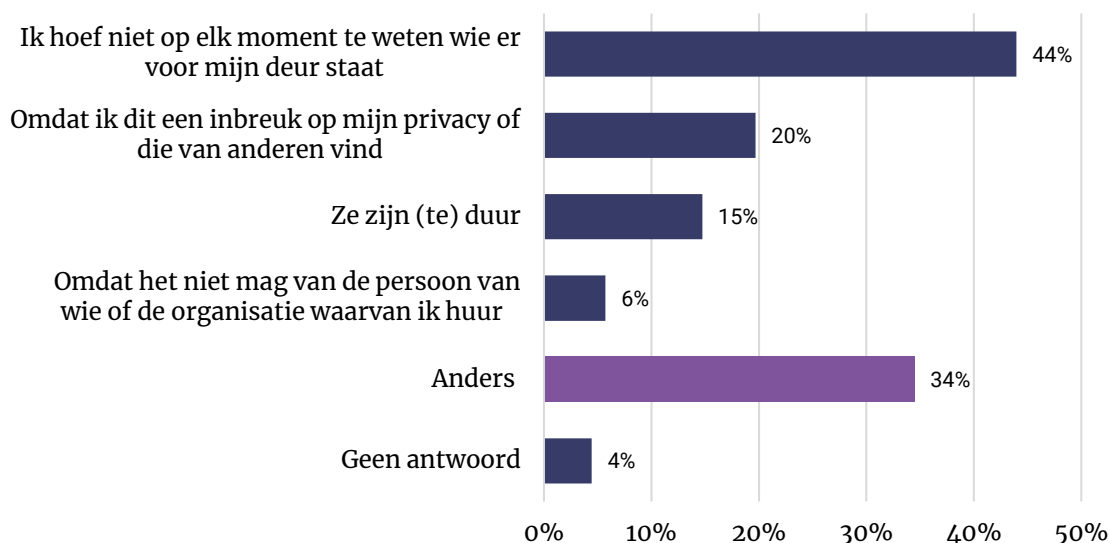

Belangrijkste reden om geen slimme deurbel te hebben, is dat men niet te hoeft te weten wie er voor de deur staat

44 procent van de respondenten die geen slimme deurbel hebben, hoeven niet te weten wie er voor de deur staat. Dit is de meest genoemde reden. Privacy speelt minder een rol, twee op de tien geven aan dat dit een rol speelt om geen slimme deurbel aan te schaffen.

¹⁰ Uit deze screening blijkt dat 16,5% van de Nederlanders aangeeft een slimme deurbel te hebben.

Figuur 2-3 Kunt u toelichten waarom u geen slimme deurbel heeft? Meerdere antwoorden mogelijk
 Basis: inwoners van Nederland zonder slimme deurbel (n ongewogen =340, n gewogen =646)

Een groot deel, een derde, vulde de categorie ‘anders’ in. Deze categorie bevat de volgende (in volgorde van meest tot minst voorkomende) antwoorden:

- Men ziet er de meerwaarde niet van in.
- Men is er nog niet aan toegekomen of oriënteert zich nog.
- Men woont in een appartement dat niet geschikt is voor een slimme deurbel.
- Ten slotte is er een groep met een scala aan redenen, zoals ‘ik heb er nog niet eerder over gedacht’, ‘ik denk dat ik er niet mee om kan gaan’, ‘ik ga daar niet over’, ‘ik ga nog verhuizen’, ik vind het te duur, et cetera.

Focusgroepen: vooral praktische redenen om geen slimme deurbel aan te schaffen

In de groep zonder een slimme deurbel worden sommige van bovenstaande redenen bevestigd.

Velen geven aan dat er vooral praktische redenen zijn om geen deurbel te bezitten.

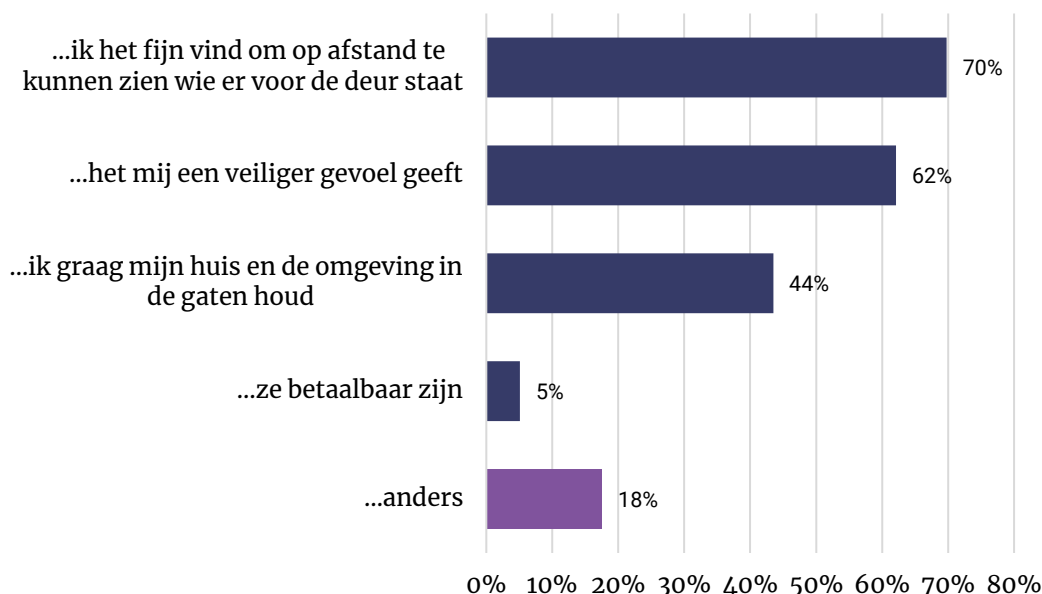
Sommige respondenten wonen bijvoorbeeld in een portiek of in een galerijflat. De locatie waar wordt aangebeld, is openbaar. Er hangt vaak al een intercom, dus een slimme deurbel installeren ligt dan niet voor de hand. Anderen geven aan dat het domweg nog niet bij hen is opgekomen om een slimme deurbel aan te schaffen of dat ze het tot nu toe niet nodig hebben gevonden.

Slimmedeurbelbezitters willen wel graag kunnen zien wie er voor de deur staat

Voor de slimmedeurbelbezitters is de belangrijkste reden dat ze een slimme deurbel hebben zodat ze het fijn vinden om op afstand te kunnen weten wie er voor hun deur staat (70%). Het gevoel van veiligheid speelt voor 62 procent een rol.

Figuur 2-4 - Waarom heeft u een slimme deurbel? Ik heb een slimme deurbel omdat...Meerdere antwoorden mogelijk

Basis: inwoners van Nederland met een slimme deurbel (n ongewogen =420, n gewogen = 114)

Focusgroepen: veiligheid speelt een belangrijke rol in aanschaf slimme deurbel

De groep slimmedeurbelbezitters heeft een scala aan redenen waarom ze een slimme deurbel

hebben geïnstalleerd. De belangrijkste reden is veiligheid. Hier liggen de volgende situaties aan ten grondslag.

- “De kinderen zijn vaak alleen thuis en ik voelde me bedreigd door de burens. Daarom heb ik een slimme deurbel genomen.”
- “Ik woon direct aan de weg. Dat geeft een onveilig gevoel.”
- “Een gevoel van veiligheid voor als de kinderen alleen thuis zijn. Ik heb het ook besproken met de kinderen en zij vonden het een fijn idee.”
- “Er wordt veel ingebroken in mijn straat.”
- Er is een openbare parkeerplaats voor mijn huis, dat is een beetje onduidelijk terrein. Ik heb er voor de zekerheid mijn deurbelcamera op gericht.”

Daarnaast is het uitoefenen van controle op het huis en de omgeving van het huis een belangrijk motief om een slimme deurbel te installeren:

- “Ik had al een camera om te zien hoe laat mijn kinderen thuiskomen. Bij cliënten zag ik vervolgens hoe babbeltrucs worden toegepast aan de deur. Dus het leek mij handig als ik met degene kon praten die voor de deur staat.”
- “Makkelijk als er iemand voor de deur staat. Ook om in de gaten te houden of iemand aan de auto zit te prutsen.” (Iemand had eerder de banden van de auto van deze respondent lek gestoken, red.)

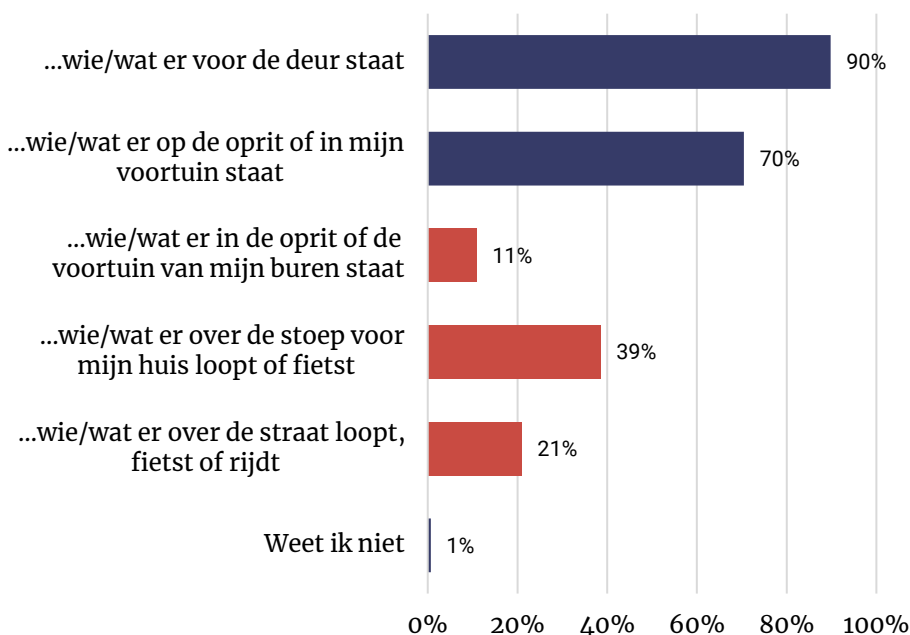
Ten slotte is het ook gewoon praktisch om een slimme deurbel te hebben: “Bezorgers hebben haast, ze zijn zo weer weg. Nu zeg ik: ik kom eraan, zet maar neer. Ik heb hem niet voor de veiligheid, nee; iedereen in de straat heeft er al een.”

Slimmedeurbelbezitters geven regelmatig aan dat de slimme deurbel waarnemingen doet in het niet-toegestane gebied

Veel slimme deurbelcamera's bestrijken het toegestane gebied (direct voor de deur en de voortuin). Een deel van de slimme deurbellen bereiken met hun camera's ook gebieden die officieel niet toegestaan zijn volgens de wet. Dit zijn de roodgekleurde staven in de grafiek. Zien wie of wat er over de stoep fietst of loopt komt hierbij het vaakst voor (39%).

Figuur 2-5 - Kunt u aangeven hoe uw slimme deurbel staat afgesteld? Mijn slimme deurbel ziet... (meerdere antwoorden mogelijk)

Basis: inwoners van Nederland met een slimme deurbel (n ongewogen = 420, n gewogen = 114)

Focusgroepen: bereik van slimme deurbelcamera's buiten toegestane gebied niet problematisch

In de discussie met slimmedeurbelbezitters hebben we hierbij stilgestaan: zie je wel eens dingen gebeuren op het terrein van anderen of de openbare weg? Een aantal slimme deurbelcamera's staat (ook) gericht op de tuin van de buren of op de openbare ruimte. Men vindt dit – zoals eerder beschreven – handig om te zien of iemand daar 'verdachte activiteiten' uitvoert. Eén van de respondenten vertelt ooit een blokkade in zijn tuin te hebben neergezet om te voorkomen dat zijn camera in de tuin van de buren zou filmen. Maar de buren gaven in reactie aan dat zij dit niet nodig vonden. Met andere woorden: soms is elkaars oprit of tuin in de gaten houden juist een gewenst (bij)effect van de slimme deurbelcamera.

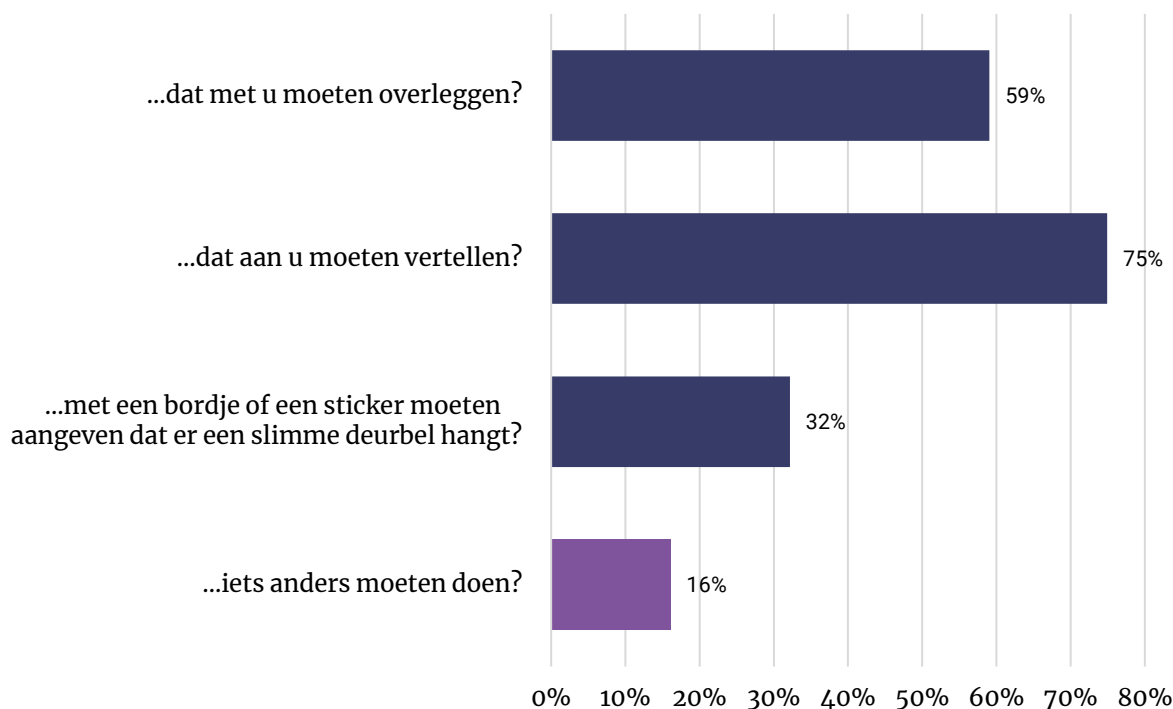
2.4 Verwachtingen en gedrag van slimmedeurbelbezitters

Driekwart is voorstander van overleg bij installatie van de slimme deurbel

We hebben respondenten gevraagd wat buren volgens hen moeten doen als ze een slimme deurbel installeren die beeld- en geluidsopnamen maakt van hun terrein. Respondenten konden meerdere opties kiezen. Driekwart vindt dat de buren dit aan hen moeten vertellen. Zes op de tien is voorstander van overleg. Respondenten konden bij deze vraag niet toelichten wat ze met overleggen bedoelen: vindt dat bijvoorbeeld plaats voordat de deurbel wordt opgehangen of pas erna? We komen hier verderop in het rapport op terug als wij mogelijke oplossingen voor de

privacy-problemen van de slimme deurbel bespreken. Wat in dit licht verder nog opvalt, is dat een bordje of sticker in de buurt van de slimme deurbel ophangen minder een conventie is dan wat wij zouden verwachten op grond van de focusgroepen. Ook hier komen we verderop in het rapport nog op terug.

Figuur 2-6 Stel dat uw buren een slimme deurbel installeren die beeld- en geluidopnamen maakt van uw oprit, voortuin of van de straat of stoep voor uw huis, vindt u dat zij... (meerdere antwoorden mogelijk)
Basis: inwoners van Nederland (n=761)

Uit de toelichting op de ‘anders, namelijk’ – categorie blijkt dat respondenten vinden dat de eigenaren van de slimme deurbel rekening moeten houden met hun privacy. Dit kan op verschillende manieren. Ze kunnen de camera bijvoorbeeld alleen op hun eigen terrein richten, de instellingen zo maken dat er geen privacy geschonden wordt, de beelden waar de buren op staan vernietigen en niet delen, het erf van de buren afschermen voor de camera, privacy zones instellen waarin niet wordt opgenomen of toestemming vragen aan de buren.

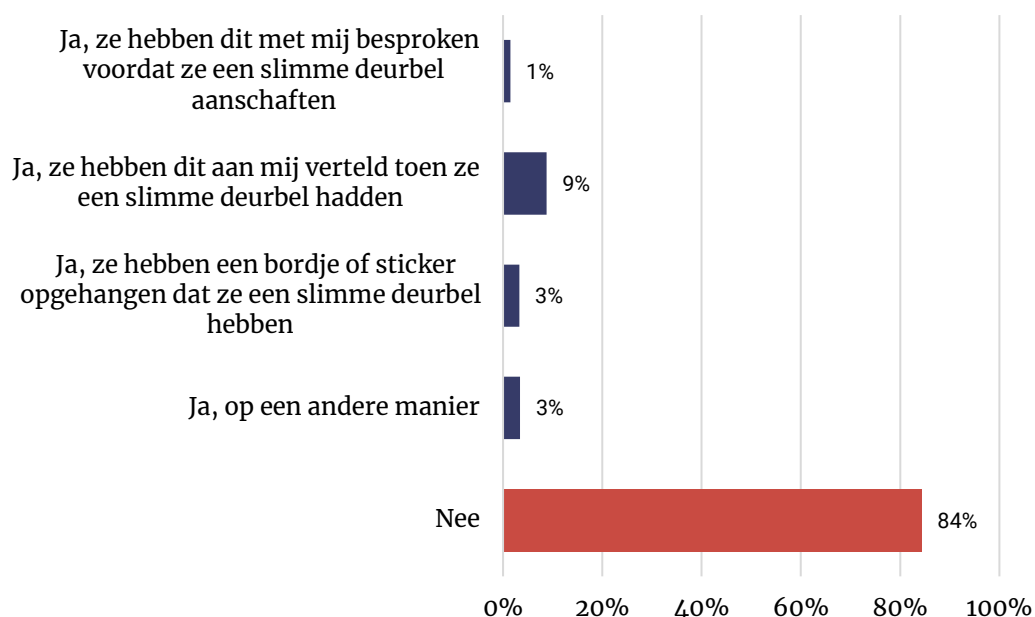
Als we kijken naar de uitkomsten in de vier grote steden, ten opzichte van het landelijk gemiddelde, komen deze grotendeels overeen. In Groningen lijkt men iets meer van het overleg te zijn (66%) en in Amsterdam lijken er meer voorstanders van een bordje of sticker te zijn (48%).

Informerend over de slimme deurbel is niet de norm (voor zowel bezitters als niet-bezitters)

Aan de respondenten die iemand in de straat hebben met een slimme deurbel is de volgende vraag gesteld: ‘hebben deze bewoners u laten weten dat ze een slimme deurbel hebben?’ De overgrote meerderheid (84%) geeft aan dat ze dit niet hebben laten weten.

Figuur 2-7 - Hebben deze bewoners (die een slimme deurbel hebben bij u in de straat) u laten weten dat ze een slimme deurbel hebben? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Basis: inwoners met iemand in de straat met een slimme deurbel (n ongewogen = 507, n gewogen = 406)

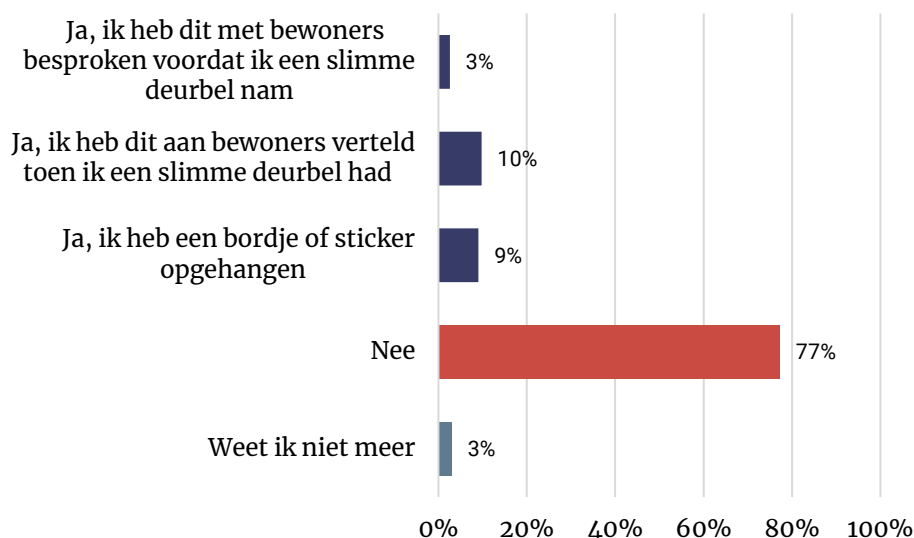

Tijdens de discussies wordt hierbij als nuance gegeven dat het bespreken van dit soort zaken ook niet altijd usance zijn. Dit geldt zowel voor de groep die geen slimme deurbel heeft als de groep die wel een slimme deurbel heeft. Het is volgens de groepen zeker niet nodig als de deurbel niemand onnodig opneemt. Anderen vragen zich af wat voor nut het heeft om erover te beginnen, je weet van tevoren niet of de deurbel jou wel of niet opneemt.

Andersom hebben we personen met een slimme deurbel gevraagd of ze andere bewoners in de straat hebben laten weten of ze een slimme deurbel hebben. De meerderheid heeft dit niet laten weten (77%). Drie procent weet dit niet meer. Dit betekent dus dat 20 procent van de slimmedeurbelbezitters wél heeft laten weten dat ze een slimme deurbel hebben. Deze personen konden via meerdere opties aangeven hoe en op welk moment ze dit hebben gedaan. Ze hebben dit met name gedaan toen ze de slimme deurbel al hadden gemonteerd, door het te vertellen (10%) of met een sticker of bordje (9%).

Figuur 2-8 - Heeft u andere bewoners van uw straat laten weten dat u een slimme deurbel heeft? (meerdere antwoorden mogelijk, met uitzondering van 'nee' en 'weet ik niet meer')

Basis: inwoners van Nederland met een slimme deurbel (n ongewogen = 420, n gewogen = 114)

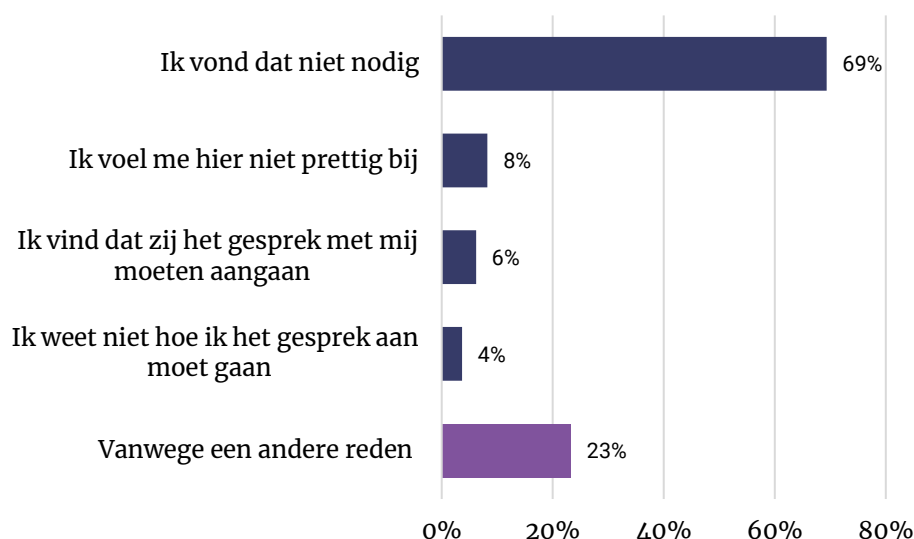

Omwonenden vinden het niet nodig, slimme deurbeleigenaren hebben er niet aan gedacht

Als wij aan omwonenden van slimmedeurbelbezitters vragen waarom zij nog niet in gesprek zijn gegaan, blijkt dat veel van deze respondenten dat zelf niet nodig vonden (69%). Een klein deel vindt dat het in gesprek gaan hierover de verantwoordelijkheid is van de slimme deurbelbezitter zelf (6%).

Figuur 2-9 - Waarom bent u (nog) niet in gesprek met hen gegaan? (meerdere antwoorden mogelijk)

Basis: bewoners met slimme deurbelbezitter(s) in de straat, die niet gesprek zijn gegaan met de slimme deurbelbezitter(s) (n ongewogen = 482, n gewogen = 383)

In de toelichting op de antwoordcategorie 'ik vind dat niet nodig' komen wij de volgende redenen tegen:

- Omdat het handig en prettig is dat er een slimme deurbel hangt. Als er iets gebeurt, dan zijn er wellicht beelden beschikbaar die behulpzaam kunnen zijn.

- Respondenten begrijpen dat iemand een slimme deurbel neemt; het is hun beslissing.
- Sommigen geven aan er werkelijk nog nooit over te hebben nagedacht.

Onder het kopje ‘vanwege een andere reden’ komen wij de volgende soorten antwoorden tegen:

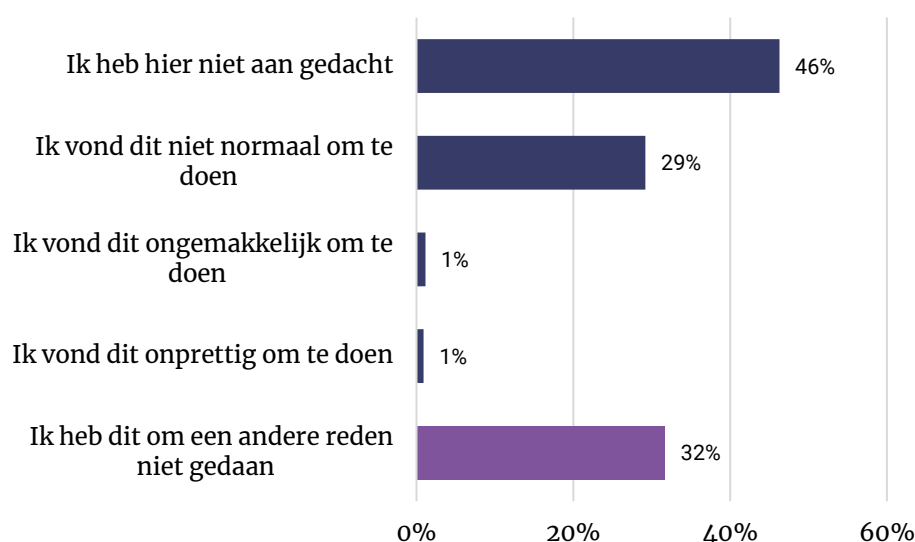
- Een aantal respondenten durft het gesprek hierover niet aan te gaan.
- Anderen schatten in dat een gesprek hierover weinig zin zal hebben omdat het installeren van een deurbel (juridisch) mag of bijvoorbeeld omdat er al zoveel hangen dat de ontwikkeling volgens hen niet te stoppen is.
- Sommigen vinden een gesprek niet nodig omdat zij denken dat de deurbel hun erf niet filmt.
- Ook vinden sommigen het best handig als er in hun buurt opnamen worden gemaakt voor als er iets vervelends zou gebeuren.
- Een paar respondenten zijn nog van plan om het gesprek hierover aan te gaan met de deurbelbezitters, maar zijn daar nog niet aan toe gekomen.

Wij hebben deze vraag uiteraard ook gesteld aan slimmedeurbelbezitters: waarom hebben zij wel of niet hun buurtgenoten over hun slimme deurbel geïnformeerd? 20 procent geeft aan anderen uit de straat te hebben geïnformeerd (Figuur 2-8). De belangrijkste reden hiervoor is dat ze het normaal vonden om te doen (74%). Uit de toelichting op de ‘ik heb dit om een andere reden gedaan’ categorie komt naar voren dat het gewoon ter sprake kwam, of dat men vond dat de burens het moesten weten, of dat de politie hier een rol in heeft gespeeld. Zij lieten weten dat het verplicht is om de burens te informeren.

De rest van de slimmedeurbelbezitters heeft (nog) niet laten weten dat ze een slimme deurbel hebben. De redenen hiervoor zijn weergegeven in Figuur 2-10. Bijna de helft heeft hier niet aan gedacht (46%). Drie op de tien vond het niet normaal om te doen. De belangrijkste ‘andere reden’ is dat anderen in de straat ook al een deurbel hebben. Blijkbaar schat men in dat het dan niet meer zo nodig is.

Figuur 2-10 - Waarom heeft u dit niet laten weten aan andere bewoners in de straat? (meerdere antwoorden mogelijk)

Basis: slimmedeurbelbezitters die niet aan de straat hebben laten weten dat ze een slimme deurbel hebben (n ongewogen = 320, n gewogen = 88)

Tijdens de groepsdiscussie met slimmedeurbelbezitters blijkt ook al dat er soms wel en soms niet overleg heeft plaatsgevonden. Als het overleg niet heeft plaatsgevonden, had dat voornamelijk te maken met de normalisatie van het eerder plaatsen zonder overleg door andere bewoners van de straat of met het feit dat er al veel deurbelcamera's hingen toen respondenten kwamen wonen in de straat. Als er wel is overlegd, dan heeft dat te maken met het in stand houden van de goede verstandhouding met de burens: “dat vonden wij wel zo netjes”.

Bespreken hoeft eigenlijk alleen als de slimme deurbel het privéterrein van een ander bestrijkt. En het hoeft dan alleen besproken te worden met degene die het betreft. Men vindt dat dit in principe de verantwoordelijkheid is van degene die de slimme deurbel monteert. Ook dat is dan wel zo netjes om te doen. Eén van de respondenten vindt dat andere omwonenden ook een verantwoordelijkheid hebben: ze kunnen het zelf toch ook aankaarten?

2.5 Privacy en de slimme deurbel

Deze paragraaf beginnen we eerst met een algemeen beeld over privacy versus veiligheid dat we hebben opgehaald uit de focusgroepen, daarna zoomen we verder in op het privacyvraagstuk op basis van de uitkomsten van de enquête.

Tijdens de focusgroepen hebben wij het thema veiligheid en het thema privacy eerst apart besproken door respondenten individueel een sticker te laten plakken op een lijn van veilig naar onveilig.

In de focusgroep met personen zonder slimme deurbel verschilt het veiligheidsgevoel nogal. Sommige respondenten maken zich totaal geen zorgen over hun veiligheid. Ja, er lopen veel mensen langs de deur, maar dat is normaal. Anderen maken zich soms ongerust, vooral als er iemand meerdere keren langsloopt zonder aan te bellen bijvoorbeeld. Sommigen maken zich vaak zorgen om hun veiligheid. Dit heeft te maken met het wonen in een grote stad.

In de focusgroep met slimmedeurbelbezitters zijn gevoelens van onveiligheid eerder regel dan uitzondering. Er kan altijd iets misgaan en respondenten willen dit voor zijn. Tijdens de discussie ontstaat het beeld van de slimme deurbelcamera als een soort VAR (Video Assisted Referee) die kan assisteren bij het benoemen van de oorzaak van ongewenste gebeurtenissen. Het kan hierbij gaan om misdaad, maar ook om ruzies tussen kinderen.

Vervolgens konden respondenten op dezelfde lijn met een andere kleursticker aangeven in welke mate zij het idee hebben dat ze privacy hebben.

In de focusgroep met personen zonder slimme deurbel vindt niemand dat hij of zij weinig privacy heeft. Daarbij wordt gezegd dat dit waarschijnlijk feitelijk niet juist is omdat overal camera's hangen. Alles wat je zegt kan tegen je gebruikt worden. Aan de andere kant heeft men niet het idee dat men iets te verbergen heeft.

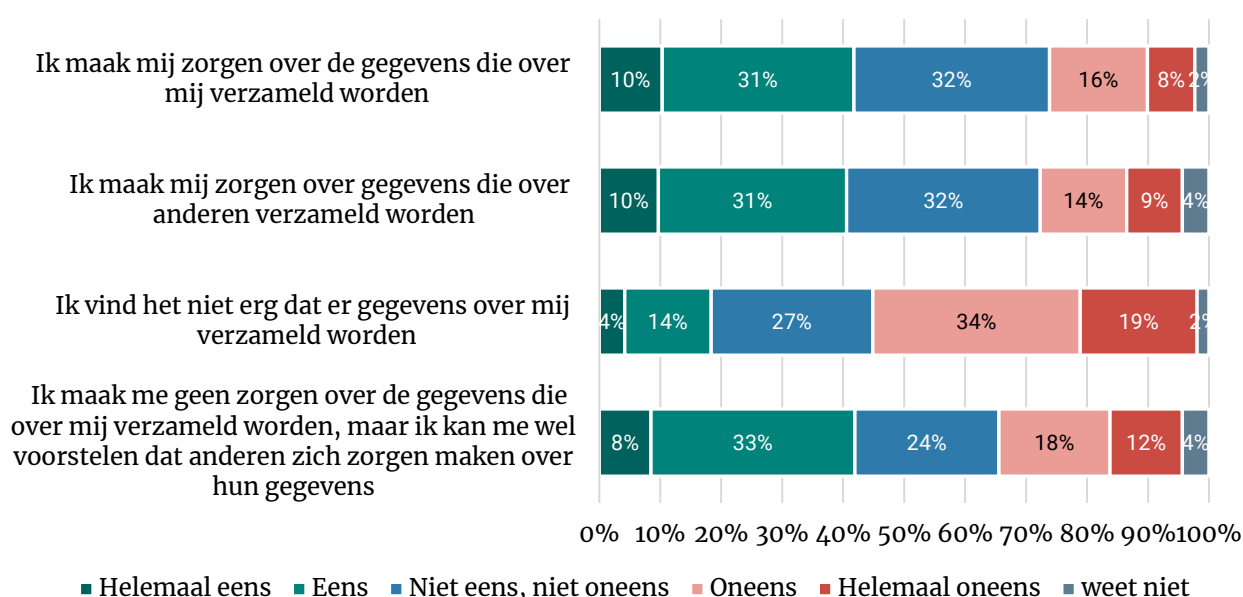
Wat qua privacygevoel interessant is aan de focusgroep met slimmedeurbelbezitters, is de notie van eigen privacy versus de privacy van iemand anders. Als het gaat om de eigen privacy, is de slimme deurbel juist een instrument om deze te beschermen. Want je hoeft niet open te doen om iemand te woord te staan. In het algemeen is er – net zoals in de andere groep – het idee dat er weinig tot geen privacy is. Dit hoort als het ware bij de tijd waarin we leven. Sommige respondenten vinden dit geen fijn idee, maar het is nu eenmaal zo. Een enkeling vindt dat er,

ondanks de vele beelden die er van iedereen worden gemaakt, toch sprake kan zijn van privacy “omdat je naam er niet bij staat”.

Vier op de tien Nederlanders maken zich zorgen over de gegevens die verzameld worden

Vier op de tien Nederlanders maken zich zorgen over het verzamelen van gegevens over hen en anderen. Aan de laatste stelling valt af te leiden dat Nederlanders denken dat de ander zich er vermoedelijk meer zorgen om maakt. Er is een grote groep die zich neutraal opstelt, of die zich er geen zorgen over maakt. Maar om nou te zeggen dat het helemaal niet erg is gaat te ver, als we naar stelling drie kijken. Blijkbaar is het feit dat er gegevens over iedereen worden verzameld geen prettig idee; maar zich er zorgen over maken, gebeurt ook weer niet.

Figuur 2-11 – In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken? Basis: inwoners van Nederland (n=761)

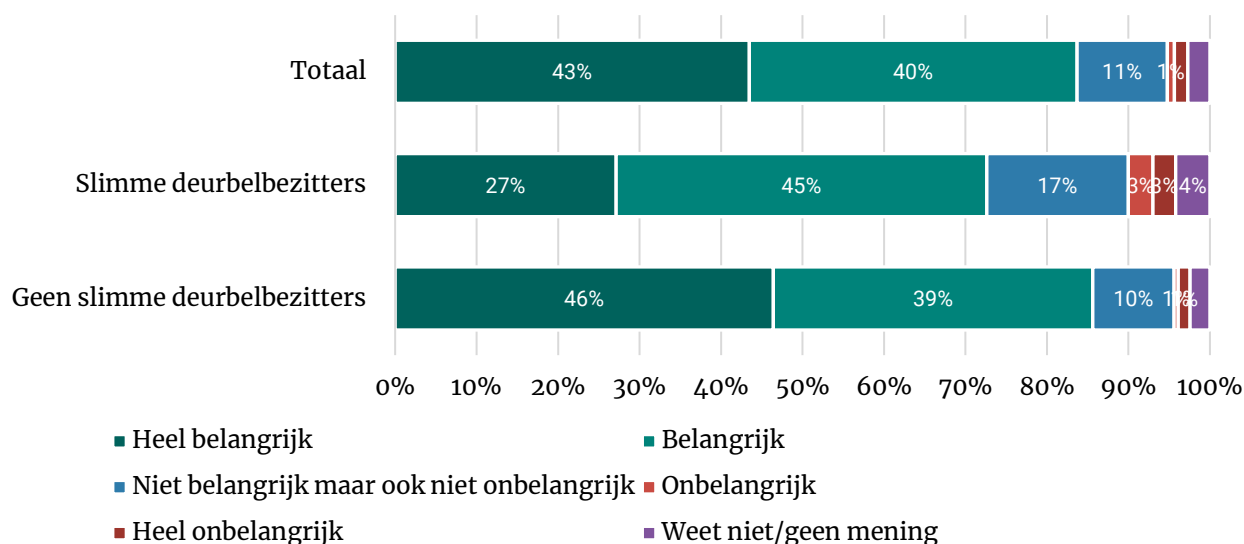
Wanneer de inwoners uit de vier steden vergeleken worden met de landelijke gemiddeldes lijkt het erop dat inwoners uit Amsterdam en Groningen zich meer zorgen maken over de gegevens die over hen en anderen verzameld worden.

Grootste deel is voorstander van de wetgeving dat slimme deurbel niet het privéterrein van de ander mag filmen

In de online vragenlijst is er een stuk wetgeving uitgelegd. Hieruit blijkt dat de slimme deurbel het privéterrein van een ander niet mag filmen. Dit geldt ook voor de openbare ruimte. 83 procent van de Nederlanders vindt deze wet (heel) belangrijk (zie Figuur 2-12). Er zijn duidelijke verschillen tussen de slimmedeurbelbezitters en de personen die geen slimme deurbel hebben. Personen met een slimme deurbel kijken wat minder positief naar deze wetgeving. 27 procent vindt dit heel belangrijk, in vergelijking tot 46 procent van de personen die geen deurbel bezitten. Alsnog vindt 72 procent van de slimmedeurbelbezitters het echter (heel) belangrijk dat deze wetgeving er is. Er is hier geen verschil naar personen die voor hun (vrijwilligers)werk aan deur komen en personen die dit niet doen. Beide groepen vinden de wetgeving nagenoeg even belangrijk (niet in figuur).

Figuur 2-12 - Hoe belangrijk vindt u deze wetgeving?

Basis: inwoners van Nederland (n=761) met uitsplitsing naar wel en geen deurbelbezit

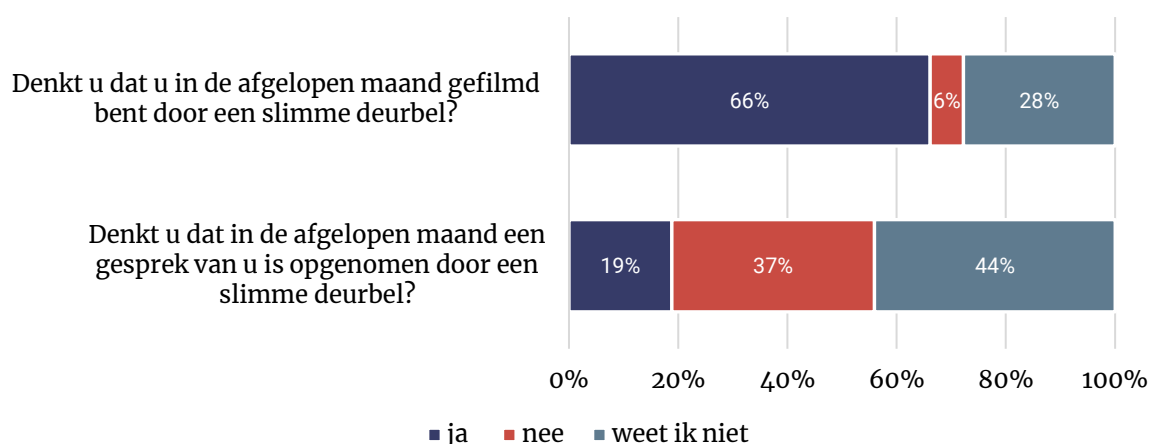

Vanuit de focusgroepen kunnen we dit wel begrijpen omdat respondenten daar hebben uitgelegd dat burens er niet altijd bezwaar tegen hebben dat hun privéterrein wordt gefilmd. Misschien wordt dit ervaringsgegeven door hen gegeneraliseerd.

Het bewustzijn te worden gefilmd is groter dan het bewustzijn van gespreksopnamen

In hoeverre beseffen Nederlanders eigenlijk dat ze worden gefilmd en dat hun gesprekken worden opgenomen door slimme deurbellen? Veel denken te zijn gefilmd door een slimme deurbel (66%). Het besef dat er geluidsopnamen worden gemaakt door de slimme deurbel is beduidend lager.

Figuur 2-13 – Denken opgenomen of gefilmd te zijn door een slimme deurbel Basis: inwoners van Nederland (n=761)

We zien interessante verschillen tussen een wel en niet deurbelbezitter, tussen verschillende leeftijdsgroepen en tussen verschillende opleidingen.

- Slimmedeurbelbezitters zijn zich het meest bewust van de mogelijkheid dat ze gefilmd worden.
- Respondenten van 18 – 64 denken overwegend dat ze wel eens zijn gefilmd. Daarentegen geven veel 65+'ers aan van niet of dat ze het niet weten. Hoogstwaarschijnlijk is deze doelgroep zich minder bewust van het bestaan van slimme deurbellen en van wat deze doen.
- Mensen met een middelbare of hogere opleiding geven vaker aan dat zij gefilmd zijn dan de groep lager opgeleiden.

Opvallend genoeg zien wij geen noemenswaardige verschillen tussen mensen die voor hun beroep of vrijwilligerswerk aan de deur komen (de zogenaamde kwetsbare groep) en de andere respondenten: de meerderheid beseft wel dat ze kunnen worden gefilmd door een slimme deurbel.

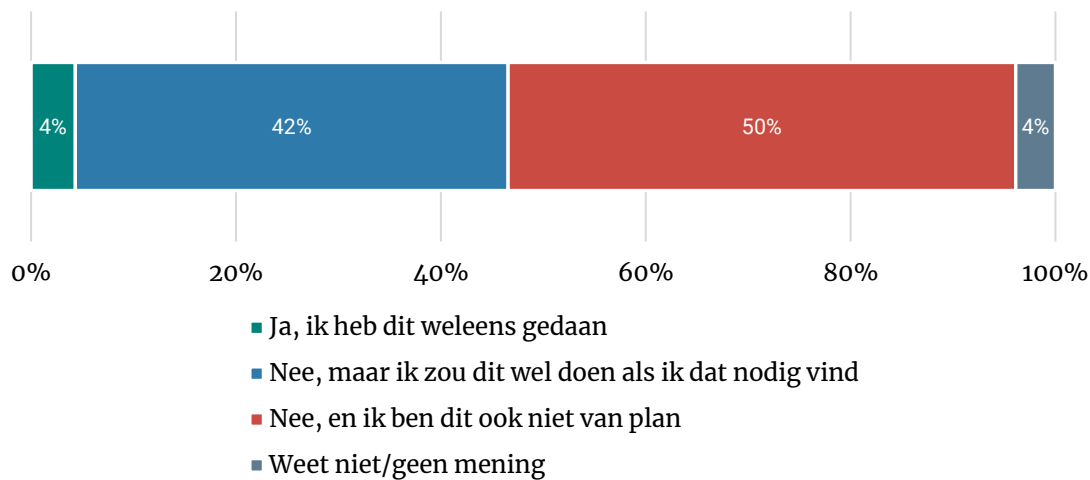
Wanneer we kijken naar de vier steden, lijkt het percentage in Den Haag denkt gefilmd te zijn door een slimme deurbel wat lager ligt (56%), een groter deel lijkt het hier juist niet te weten (39%). Dit verschil is niet te zien bij opnamen van gesprekken. In Breda lijkt het erop dat een wat hoger percentage denkt gefilmd te zijn door een slimme deurbel (72%). Er is naar opnamen van gesprekken geen duidelijk verschil te zien.

 In de focusgroep met personen zonder slimme deurbel is er een respondent die voor D66 langs de deur gaat om mensen als stemmers te werven. Het maakt deze persoon niet uit dat hij wordt gefilmd door slimme deurbelcamera's. Anderen in de groep vinden dat je dit ook kan of moet verwachten als je langs de deur gaat.

Een groot deel is niet van plan om opnamen op te vragen als men denkt opgenomen te zijn

In de online vragenlijst is uitgelegd dat iedereen de opnamen van de slimme deurbel mag zien als zij het idee hebben gefilmd te zijn en erom vragen. De meerderheid van de respondenten die denkt dat een slimme deurbel een opname (film of geluid) van hen heeft gemaakt, heeft nog nooit gevraagd om de opnamen te mogen zien. Sterker nog: de helft is dat ook niet van plan is. 42 procent zou het wel doen als het nodig is. Slechts 4 procent heeft er weleens om gevraagd.

Figuur 2-14 - Heeft u weleens gevraagd aan personen die u hebben opgenomen om de opnamen te mogen bekijken, beluisteren of ze te verwijderen? Basis: personen die denken dat ze gefilmd of opgenomen zijn door een slimme deurbel (ongewogen n = 545, gewogen n = 506)

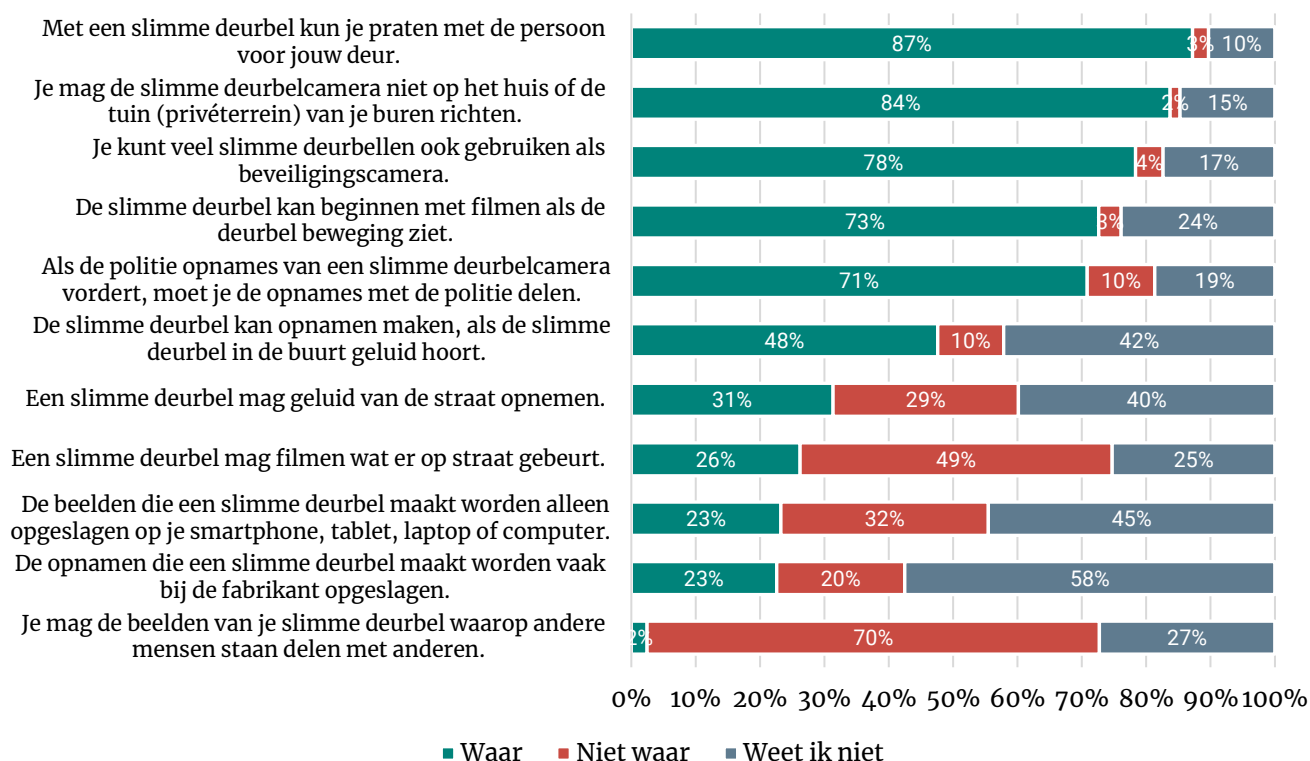
In de focusgroepen is dit onderwerp ook besproken. Eén van de respondenten heeft wel eens opnamen gehoord bij een ander die een slimme deurbelcamera heeft. Het was luid en duidelijk wat er werd gezegd en zij is nu stukken voorzichtiger met wat ze zegt als ze in de buurt van een slimme deurbel is. In het algemeen is men in de focusgroepen een stuk bezorgder over geluidsopnamen dan over filmbeelden, zeker als iemand ‘buurtjuice’ gaat maken en opnamen op facebook zet.

Nog veel onduidelijkheid over wat er opgenomen wordt en wat er met de opnamen wordt gedaan

In de enquête is een aantal kennisvragen gesteld met opvallende resultaten als gevolg (Figuur 2-15). Het meest interessant zijn eigenlijk de ‘weet niets’ in deze grafiek. Mensen weten in het algemeen niet goed wanneer er opnamen worden gemaakt en wat er met de opnamen gebeurt.

Figuur 2-15 - Kunt u van de onderstaande uitspraken aangeven of deze waar of niet waar zijn?

Basis: inwoners van Nederland (n=761)

De uitkomsten naar de vier steden komen grotendeels overeen met de landelijke uitkomsten. Er zijn wel wat indicaties voor verschillen in Amsterdam en Groningen. In Amsterdam lijkt er meer onduidelijkheid over wat het bereik van de slimme deurbel mag zijn. Ook lijkt daar meer onduidelijkheid te zijn over de bevoegdheden van de politie. Bijna een derde zegt niet te weten of je de beelden van een slimme deurbelcamera met de politie moet delen, als deze ze vordert. In Groningen lijkt men meer bewust van de functionaliteiten van de slimme deurbel, namelijk wanneer deze kan beginnen met filmen en opnamen kan maken.

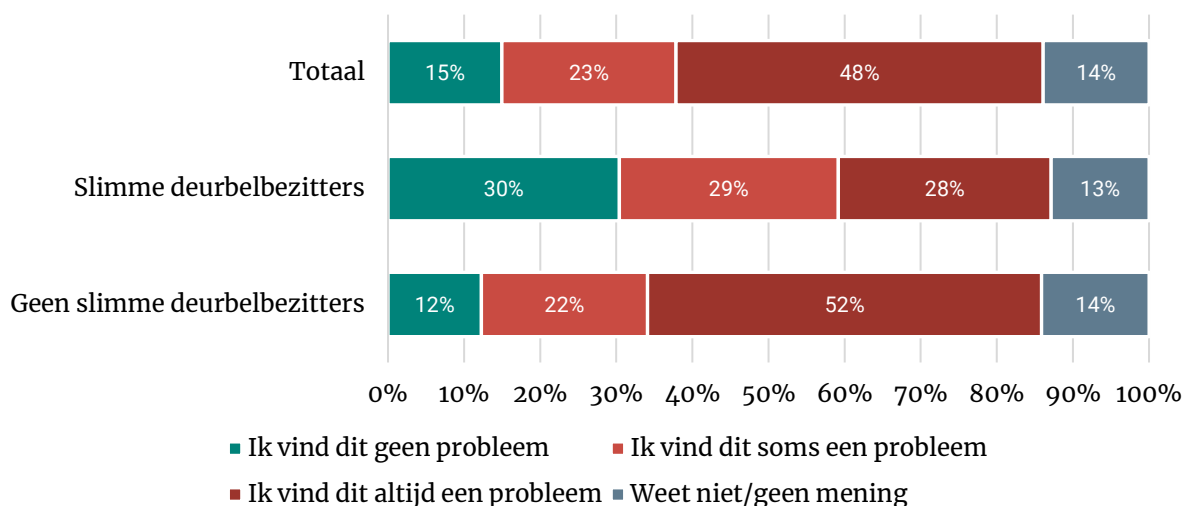
Bovenstaande bevindingen zijn verder uitgediept in de focusgroepen. Eén van de respondenten zegt bijvoorbeeld: “Ik wist niet dat het geluid werd opgenomen, wel de beelden. Er hangt zo’n camera bij het verzorgingstehuis. Ik heb daar weleens dingen gezegd over de verzorging, die niet helemaal netjes waren.”

In de focusgroep met slimmedeurbelbezitters weet men in het algemeen wel dat de opnamen van de slimme deurbel niet lokaal worden opgeslagen, maar in de cloud. Eén van hen weet te vertellen dat lokale opnamen ertoe leiden dat de buffer volloopt en dat er vervolgens geen nieuwe opnamen meer worden gemaakt. Over cloudopnamen heb je niet evenveel te zeggen dan over lokaal opgeslagen opnamen, dus het kan handig zijn om opnamen op te slaan om ze niet te verliezen, wordt er gezegd. Als de server in Amerika staat, kan het qua rechten een probleem zijn. Maar de meeste respondenten hebben nooit echt uitgebreid stilgestaan bij hoe en waar opnamen worden opgeslagen.

Opslaan van beelden door fabrikant wordt als probleem gezien

In de enquête is uitgelegd dat de opnamen van de slimme deurbel in de meeste gevallen worden opgeslagen bij de fabrikant. Veel respondenten vinden dit eigenlijk wel een probleem. Slimme deurbelbezit blijkt belangrijk: zij vinden het vaker geen probleem dan degenen zonder slimme deurbel. Er zijn ook verschillen naar leeftijd (niet in figuur): ouderen vinden het eerder een probleem dan jongeren.

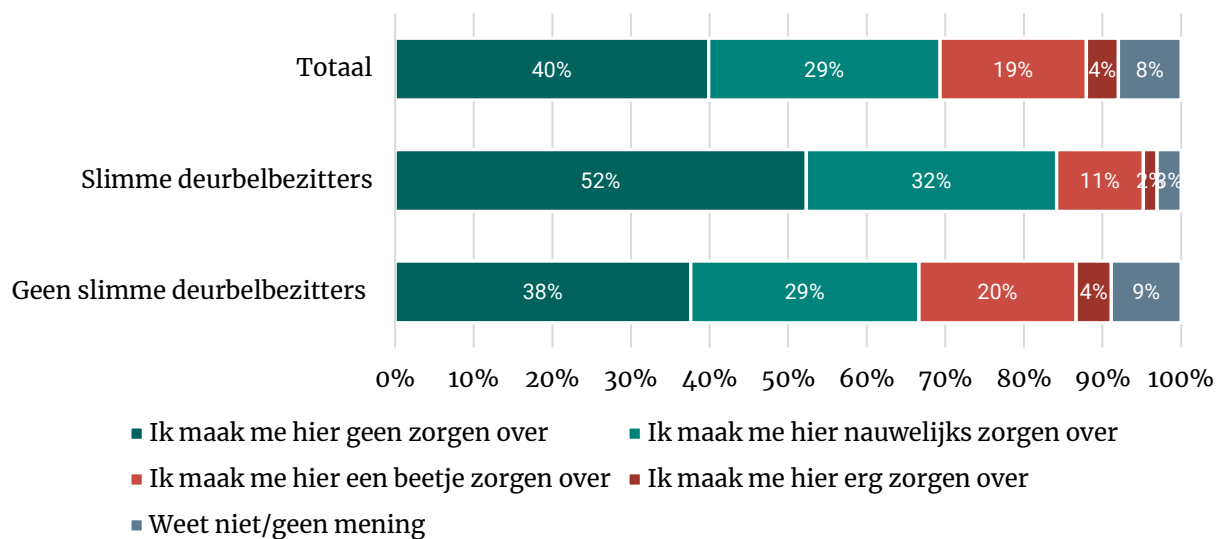
Figuur 2-16 - Wat vindt u ervan dat fabrikanten de beeld- en geluidsopnames van een slimme deurbel meestal opslaan? Basis: inwoners van Nederland (n=761)

Een kwart maakt zich in bepaalde mate zorgen over delen van de opnamen

Uit de enquête blijkt verder dat de meerderheid van de Nederlanders zich niet of nauwelijks zorgen maakt om het delen van opnamen, bijvoorbeeld in WhatsApp-groepen. Slechts 4 procent maakt zich hier erge zorgen over. Twee op de tien maakt zich een beetje zorgen. Er is een duidelijk verschil tussen personen die wel en die geen slimme deurbel hebben als het gaat om *geen* zorgen maken. Ruim de helft van de slimmedeurbelbezitters maakt zich hier *geen* zorgen over. Er valt mogelijk te verwachten dat er verschillen zijn naar de groepen die wel en geen (vrijwilligers)werk doen waarbij je bij mensen aan de deur komt. Maar dit verschil is er niet.

Figuur 2-17 - Maakt u zich weleens zorgen dat andere mensen opnamen van de slimme deurbel delen met elkaar, bijvoorbeeld in WhatsApp-groepen? Basis: inwoners van Nederland (n=761)

In de focusgroep met niet slimmedeurbelbezitters beluisteren we de mening “Ik heb niets te verbergen, dus het interesseert me niks”. En: “Als je je hierover zorgen gaat maken, word je gek”. Het grootste deel van de groep maakt zich in het algemeen niet al te veel zorgen om hun privacy. Maar met het delen van opnamen van deurbellen via social media zou er toch wel een grens bereikt zijn. Het risico op misbruik is dan aanwezig. Op dit moment voelen respondenten nog niet direct een hoge urgentie om iets te doen aan dit risico.

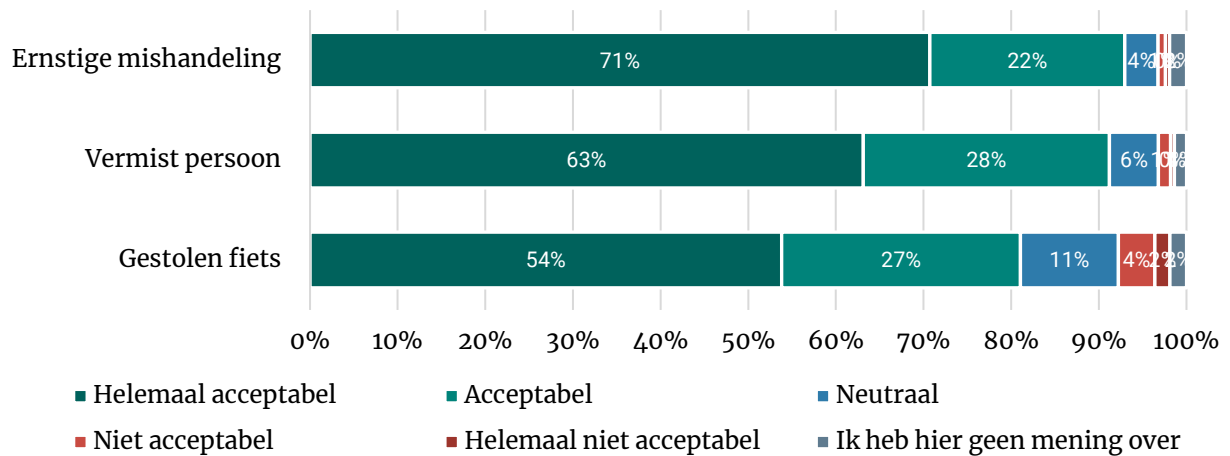
In de focusgroep met slimmedeurbelbezitters wordt de slimme deurbel beschouwt als camera vermomd als bel. Hij staat met andere woorden altijd aan. Daarom komen er ook opnamen voorbij van spelende kinderen en dergelijke. Dit zijn in de regel filmbeelden, denken deze respondenten. Over de geluidsopnamen verschillen de inzichten. Eén van de respondenten meent te weten dat ze alleen worden gemaakt als er iemand aanbelt. Maar anderen denken dat er ook geluidsopnamen worden gemaakt zodra iemand in de buurt is. Er wordt verzekerd dat er geen misbruik wordt gemaakt van de opnamen; ze worden alleen gedeeld als het strikt noodzakelijk is. Er zijn wel respondenten die op social media opnamen hebben gezien die met een slimme deurbel kunnen zijn gemaakt, maar zelf zouden ze dit soort opnamen niet delen. De discussie wordt beëindigd met de uitspraak “Ach, je wordt toch al overal afgeluisterd, dus wat zou het?”

Ter informatie: uit de antwoorden op de enquêtevraag ‘Heeft u weleens iets per ongeluk gezien of gehoord via uw slimme deurbel wat niet voor u bedoeld was?’ blijkt dat 7 procent van de personen met een slimme deurbel (27 respondenten) wel eens iets per ongeluk gezien of gehoord dat niet voor hen bedoeld was.

2.6 Gebruik van slimme deurbellen voor het oplossen van misdrijven

Vervolgens hebben we in de enquête drie scenario’s voorgelegd waarin de politie gebruik wil maken van de opnamen van de slimme deurbel. Wat we hier zien is dat hoe ernstiger en meer gewelddadig het misdrijf is, hoe groter de acceptatie voor het opvragen van de opnamen. Over het algemeen is de acceptatiegraad hoger dan 80 procent.

Figuur 2-18 - Er volgen nu drie scenario's waarin de politie gebruik wil maken van beeld- en geluidsopnamen van slimme deurbellen. U kunt aangeven in hoeverre u dit acceptabel vindt. Basis: inwoners van Nederland (n=761)

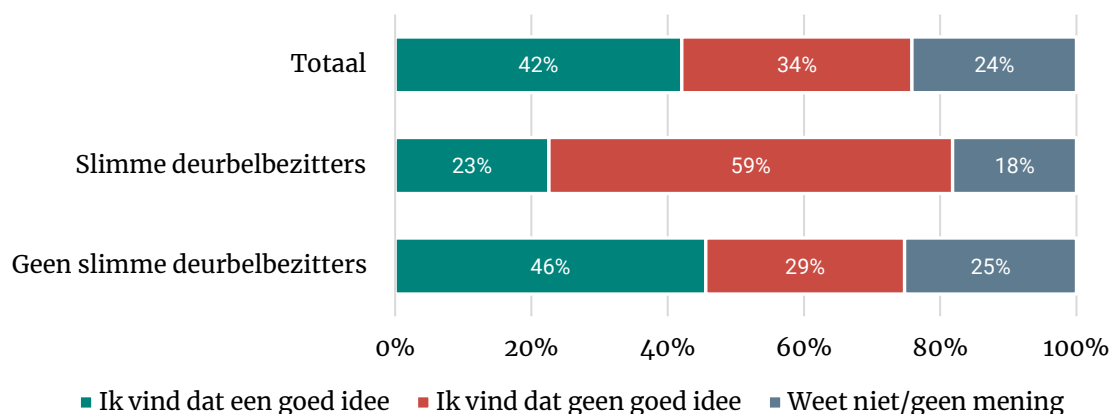
2.7 Oplossingen voor privacy-issues bij slimme deurbellen

Zowel in de enquête als in de focusgroepen is er een aantal oplossingen voor privacy-issues die verbonden kunnen zijn aan slimme deurbellen voorgelegd.

Vier op de tien is voorstander van privacy-vriendelijker maken van de slimme deurbel

Uit het hieraan voorafgaande blijkt al dat deze issues door de respondenten niet als groot worden ervaren. Uit Figuur 2-19 blijkt dan ook dat slechts vier op de tien voorstander zijn van het aanpassen van de slimme deurbel om hem privacy-vriendelijker te maken (bijvoorbeeld met een schuifje op de lens die een bezoeker zelf open kan doen, of de instellingen van de deurbel aanpassen). Een derde vindt dit geen goed idee. Er is dus geen duidelijke voorstandersgroep. Ook valt op dat een kwart hier geen mening over heeft. Er is wel een verschil naar slimme deurbelbezit: bijna de helft van de personen zonder slimme deurbel vindt dit *wel* een goed idee.

Figuur 2-19 - Wat vindt u van het idee om aanpassingen te doen aan slimme deurbellen om deze privacy-vriendelijker te maken? Basis: inwoners van Nederland (n=761)

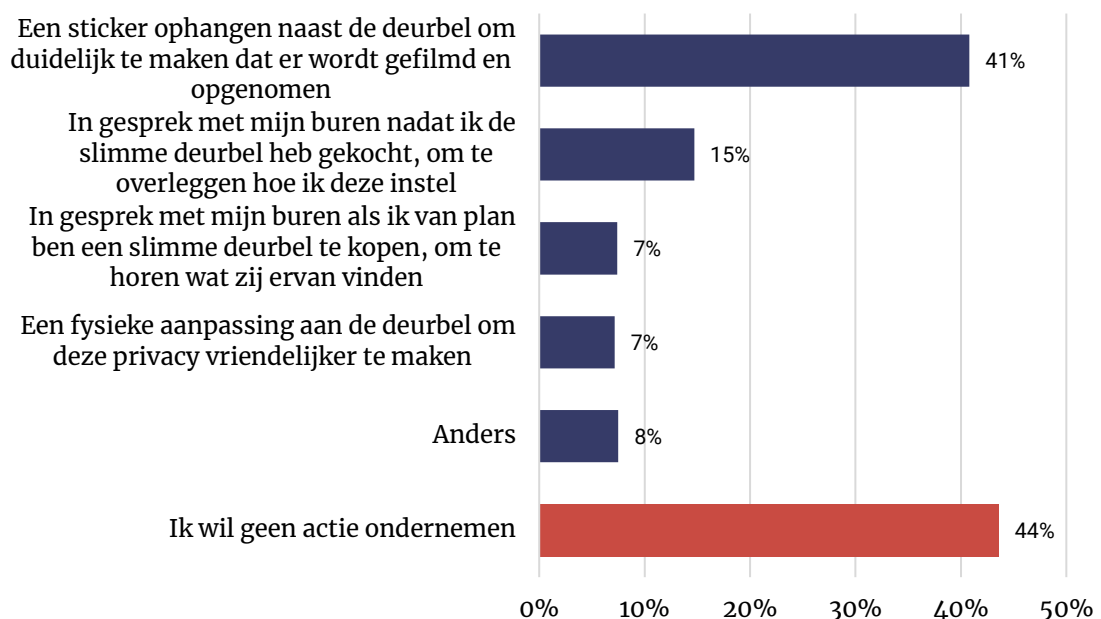

We zien in de data dat ruim de helft (52%) van de jongeren (van 18 – 39) dit een goed idee vinden. De helft van de hoger opgeleiden is het hiermee eens, bijna de helft van de mensen die in (zeer) sterk stedelijk gebied woont ook. Er zijn, opvallend genoeg, geen significante verschillen tussen personen die wel en niet voor hun (vrijwilligers)werk aan de deur komen.

Wanneer we inzoomen op de vier steden, lijkt men in Groningen wat positiever te staan tegenover aanpassingen om de slimme deurbel privacy-vriendelijker te maken.

Aan slimmedeurbelbezitters hebben we gevraagd welke aanpassingen ze zelf willen doen aan hun slimme deurbel. Ruim de helft (56%) wil iets doen aan de slimme deurbel. Het overgrote deel hiervan wil een sticker ophangen naast de deurbel (41%). Niet verwonderlijk, denken wij; dit past goed bij de conventie die al geldt voor beveiligingscamera's.

Figuur 2-20 – Welke aanpassing(en) aan uw slimme deurbel wilt u zelf doen? (meerdere antwoorden mogelijk, m.u.v. 'ik wil geen actie ondernemen) Basis: inwoners van Nederland met een slimme deurbel (n ongewogen = 420, n gewogen = 114)

In de focusgroep met niet slimmedeurbelbezitters wordt gezegd dat dit wettelijk vastgelegd zou moeten worden. In de groep slimmedeurbelbezitters wordt verteld dat de stickers soms al meegeleverd worden met de slimme deurbellen. Sommigen hebben er al één hangen. In de enquête kiest 41% voor deze oplossing, waarmee het de oplossing is met het meeste draagvlak.

Het in gesprek gaan met de buren en daarbij een aantal beginzinnen krijgen of een instructie hoe je zo'n gesprek kunt aanpakken, wordt als betuttelend ervaren door een aantal respondenten. Dat kunnen ze op zichzelf wel, maar ze zouden het in de praktijk niet doen omdat ze een grote drempel ervaren waarmee ze ook niet geholpen willen worden. Anderen geven aan zich er wel mee geholpen te zullen voelen als het zover zou zijn. In de enquête kiest maar 7 procent van de slimmedeurbelbezitters voor deze optie als oplossing als ze van plan zijn om een slimme deurbel te installeren en 15 procent als oplossing nadat de slimme deurbel is geïnstalleerd.

We hebben in de focusgroepen een proefversie van het schuifje laten zien, samen met een schriftelijke uitleg over het idee. In zowel de focusgroep met als zonder slimmedeurbelbezitters leidt het tot hilariteit. Inbrekers en insluipers hebben met deze aanpassing vrij spel, is de reactie. Dan heeft een slimme deurbel totaal geen zin: “je hebt hem juist om de figuren die niet pluis zijn te zien”. Een ander idee dat we in de groepen hebben besproken, is het doen van aanpassingen aan de instellingen van de camera zodat er beelden en geluid alleen op korte afstand van de camera

worden opgenomen. Het positieve hiervan is dat de gebruiker hierdoor het heeft over de instellingen in eigen hand heeft, maar de ontvangst blijft lauw. In de enquête geeft slechts 7% van de ondervraagde slimmedeurbelbezitters aan om aanpassingen aan de deurbel te doen. *“Neem dan geen slimme deurbel”*, wordt er in één van de focusgroepen gezegd.

Opvallend genoeg wil 44 procent van de slimmedeurbelbezitters geen enkele actie ondernemen om het aan te passen zodat de privacy-issues worden opgelost.

3 Conclusies en aanbevelingen

De centrale vraag van dit onderzoek is *“wat is de perceptie van Nederlanders t.a.v. slimme deurbellen en de impact die slimme deurbellen mogelijk kunnen hebben op het gevoel van privacy en veiligheid?”* Het gaat daarbij specifiek om de perceptie van het filmen van de openbare ruimte en het maken van geluidsopnamen.

3.1 Conclusies

Op basis van het uitgevoerde onderzoek komen wij tot de volgende conclusies. Bij het behandelen daarvan houden we de indeling aan van kennis, houding en gedrag.

Kennis

Cameratoezicht in het kader van beveiliging en bewaking, het bevorderen van het gevoel van veiligheid, preventie van ongewenst gedrag en toegangscontrole worden door de Autoriteit Persoonsgegevens en door de rechter aangemerkt als aanvaardbare doelen (in de zin van art. 5 lid 1 onder b AVG). De belangen of de fundamentele rechten en vrijheden van anderen (zoals degene die meent dat zijn privacy geschonden wordt) mogen hierbij niet worden geschonden. Als iemand bezwaar heeft tegen de aanwezigheid en het gebruik van camera's, kan hij de rechter (in kort geding) verzoeken dat cameratoezicht te verbieden of camera's te verwijderen en verwijderd te houden. Voor zover cameratoezicht voor “particulier gebruik” ook betrekking heeft op delen van de openbare ruimte is het alleen toegestaan voor zover dat noodzakelijk is. Dit betekent dat camera-observatie in principe begrensd dient te zijn tot dat deel van de openbare weg dat in direct verband staat met het particuliere belang (zoals het beschermen van het eigendom of de reconstructie van inbreuken daarop).

Uit dit onderzoek blijkt dat Nederlanders in het algemeen weten dat er geen opnamen mogen worden gemaakt van andermans erf. Zij ervaren privacy op eigen erf ook als een groot goed.

Het CBP bevestigt dat het recht op inzage (en correctie) ook geldt voor beelden waar mensen herkenbaar op staan. Je hoeft geen specifieke reden op te geven om inzage te krijgen. Na vier weken moeten de opnamen worden verwijderd of vernietigd. Gegevens die je niet meer hebt, hoeft je niet af te geven. Langer bewaren mag alleen als het gaat om beelden waar een “incident” op te zien is, omdat de beelden dan nuttig kunnen zijn als bewijs. De gefilmde personen, die betrokken zijn bij het incident, kunnen dan kopieën van de beelden opeisen.

Uit dit onderzoek blijkt dat Nederlanders in het algemeen weten dat zij om opnamen mogen vragen als zij denken dat ze zijn gefilmd.

Het bewustzijn van de inbreuk op de privacy van Nederlanders is laag. Nederlanders weten in het algemeen niet wanneer er opnamen van hen zijn gemaakt door een slimme deurbel en al helemaal niet wat er met de opnamen gebeurt. Men is zich ook niet bewust van de risico's van het bewaren van deze opnamen op servers buiten de EU.

Bij aanvang van het project werd gedacht dat het invullen van een vragenlijst over slimme deurbellen een leereffect zou veroorzaken. Dit effect is in de vragenlijst nauwelijks meetbaar. Niet gek eigenlijk, want het invullen van de vragenlijst nam ongeveer maar 10 minuten in beslag. De situatie was anders in de focusgroepen. Zij hadden een langere duur (90 minuten) en daarin hebben wij wel leereffecten geconstateerd. Verschillende respondenten hebben aangegeven dat

ze aan het denken zijn gezet over facetten van het onderwerp (zoals bijvoorbeeld privacy) waar ze nog niet eerder aan hadden gedacht.

Houding

De Nederlandse maatschappij wordt ervaren als steeds individueler en angstiger; dit proces is volgens 'de Nederlander' helaas niet te stoppen.

Veel Nederlanders voelen zich niet helemaal veilig. Er kunnen dingen misgaan in hun leven en ze willen dat voor zijn. Een slimme deurbelcamera wordt door hen beschouwd als een handige en bereikbare maatregel hiertegen. Anderen voelen zich minder onveilig en hebben daarom minder behoefte om dit soort voorzorgsmaatregelen te treffen.

De norm over wat er wel en niet kan in verband met privacy in Nederland is vervaagd. Het lijkt alsof volledige privacy iets uit het verleden is. Haast niemand vindt dat hij of zij te weinig privacy heeft, maar er is tegelijkertijd wel een hoog bewustzijn van cameratoezicht en controle. Er is in dit kader sprake van een andere privacy paradox dan gewoonlijk¹¹: men maakt zich in het algemeen weinig zorgen over het verzamelen van gegevens, maar men vindt het wel erg dat er specifiek gegevens over henzelf worden verzameld. Bij bezitters van slimme deurbellen zien we bovendien dat hun eigen privacy een streepje voor heeft op de privacy van de ander – die wordt gefilmd door hun slimme deurbelcamera. We kunnen op basis hiervan concluderen dat ook het bewustzijn van de rechten en plichten rondom de slimme deurbel niet zo groot is.

Over het delen van opnamen van de slimme deurbel op social media maken maar weinig Nederlanders zich zorgen. Vooral omdat zij aannemen dat het niet of nauwelijks gebeurt. Wij hebben het vermoeden dat dit anders zou zijn als duidelijk zou zijn dat dit wel plaatsvindt maar kunnen dit vermoeden op basis van dit onderzoek niet verder onderbouwen.

Nederlanders staan in het algemeen positief ten opzichte van het gebruik van opnamen van de slimme deurbel door de politie. Hierbij geldt dat hoe gewelddadiger de misdaad is, hoe geaccepteerder het is om de opnamen te gebruiken bij de opsporing van de daders en de bewijsvoering tegen hen.

Als het gaat om de toepassing van de slimme deurbel, is het Nederlanders voldoende duidelijk dat het de bedoeling is om rekening te houden met de privacy van de directe burens en hen op zijn minst te vertellen of met een sticker of bordje duidelijk te maken dat er een deurbelcamera is geïnstalleerd. Overleggen hierover is minder vanzelfsprekend, zeker als dit voorafgaand aan de installatie zou moeten plaatsvinden.

Gedrag

De overgrote meerderheid van omwonenden geeft aan dat zij de bezitters van slimme deurbellen niet hebben aangesproken. Hieraan liggen verschillende oorzaken ten grondslag. Sommige omwonenden vinden dat de slimme deurbel van de burens ook hen kan beschermen, anderen vinden dat de deurbel van de burens niet hun zaak is, weer anderen vinden dat het gesprek

¹¹ De gebruikelijk betekenis: mensen zeggen dat ze om hun privacy geven, maar handelen daarmee in strijd als ze online zijn

hierover aangaan moeilijk is; misschien ook wel omdat het waarschijnlijk juridisch ‘mag’, sommigen zijn er nog niet aan toegekomen.

De overgrote meerderheid van de slimmedeurbelbezitters geeft aan dat zij de omwonenden niet hebben betrokken bij de installatie van hun deurbel omdat ze dat niet nodig leek, ze er niet aan gedacht hebben, ze het niet als normaal beschouwen om dit te doen en bovendien omdat er al zoveel hangen in de straat. Een kleine minderheid heeft het wel gedaan omdat zij dat fatsoenlijk vonden of omdat de politie hen vertelde dat het een soort burgerplicht is.

Een deel van de ondervraagde slimmedeurbelbezitters geeft aan dat hun deurbel gericht staat op de openbare weg en/of op het erf van de burens. Wij kunnen op basis van wat zij zeggen geen harde conclusies trekken, maar wij denken dat hier overtredingen tussen zullen zitten.

Veel Nederlanders denken te zijn gefilmd door slimme deurbellen, een klein deel denkt dat er ook geluidsopnamen van hen zijn gemaakt. De overgrote meerderheid van de Nederlanders heeft nog nooit gevraagd om inzage in de opnamen als zij het idee hadden dat die waren gemaakt met een slimme deurbel.

Slimmedeurbelbezitters zijn doorgaans niet geneigd om iets aan te passen aan hun slimme deurbel (zoals het monteren van een privacy schuif, of het veranderen van de instelling van de camera) om privacy-issues mee op te lossen. Niet-slimmedeurbelbezitters vinden de aanpassing in groten getale wel een goed idee, net zoals veel stedelingen en jongeren.

Het Slimme Deurbellen Consortium heeft zelf research gedaan naar oplossingen voor de privacy issues die zij anticipeerden en die inmiddels ook bewaarheid zijn in dit onderzoek. De oplossing met het meeste draagvlak is de sticker of het bordje dat naast de deurbel kan worden geplaatst. Wij concluderen op basis van het eerdere dat het bewustzijn en het handelingsperspectief van veel Nederlanders wat privacy betreft verbeterd moet worden om het draagvlak voor deze oplossing te verhogen.

3.2 Aanbevelingen

Op basis van deze conclusies denken wij aan een initiatief op drie vlakken: kennis verhogen, waarschuwen en stimuleren.

Kennis verhogen

De slimme deurbel is – zoals dit wel vaker gaat bij technische ontwikkelingen – zonder verdere discussie geïntroduceerd. Het kan goed zijn om het publiek hierover aan het denken te zetten. Wij zien aanleiding om kennis met een bewustmakingscampagne te verhogen bij Nederlanders van privacy-risico's rondom slimme deurbelcamera's, van de wederkerigheid van privacy, van rechten en plichten rondom slimme deurbelcamera's, van de schaduwkanten van slimme deurbelcamera's en van mogelijkheden om de slimme deurbel in het gebruik te verbeteren. Een ander aandachtspunt is dat de digitale soevereiniteit van Europese burgers in het gedrang kan komen door het opslaan van opnamen van de slimme deurbel op servers buiten Europa. Dit probleem leeft niet echt bij Nederlanders. Het is ons inziens daarom de vraag of dit besef makkelijk verhoogd kan worden bij burgers of bij de politiek.

Waarschuwen

Daarnaast kan er berichtgeving worden gegenereerd om te waarschuwen tegen het delen van beelden en geluidsopnamen van de slimme deurbel op sociale media. Ook kunnen er waarschuwingen worden gegeven over de geringe succesratio van het gebruik van de beelden van slimme deurbelcamera's bij opsporing en bewijsvoering ten behoeve van gerechtelijke procedures.

Stimuleren

Nederlanders kunnen gestimuleerd worden om vragen te stellen over het gebruik van slimme deurbelcamera's. Op dit moment kunnen ze met hun vragen hierover terecht bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De drempel kan voor hen worden verlaagd door gemeenten als aanspreekpunt te benoemen.

Gemeenten kunnen worden gestimuleerd om meer te controleren op correcte camera-instellingen (niet bij de burelen filmen en niet te ver op de openbare weg). Verder kan, bijvoorbeeld in samenwerking met de verkoopkanalen van de slimme deurbellen, de sticker worden gepromoot.

A Onderzoeksverantwoording

Uitgangspunten onderzoek

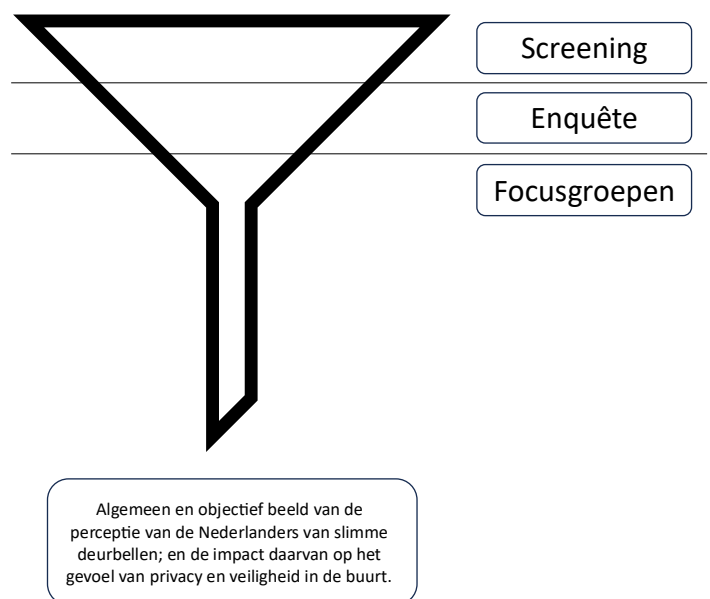
In de briefing voor dit project zijn de volgende uitgangspunten voor het onderzoek meegegeven:

- Het schetsen van een landelijk representatief beeld;
- Het schetsen van een indicatief beeld van de situatie in de steden Amsterdam, Den Haag, Breda, Groningen;
- Een vergelijking tussen personen die wel en geen slimme deurbel bezitten;
- Een beeld schetsen van de perceptie van kwetsbare groepen in de context van het onderzoek (professionals of vrijwilligers die aan de deur komen).

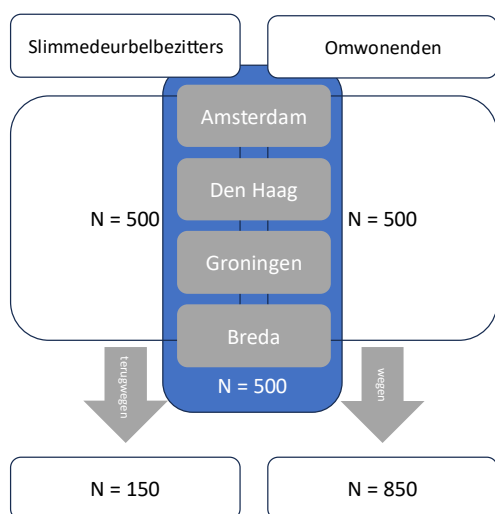
Toelichting bij de aanpak

De dataverzamelingsfase bestond uit drie onderdelen, die weergegeven zijn in het schema hiernaast: screening, enquête en focusgroepen. Voor deze volgorde is gekozen om de volgende redenen:

- De verdeling van huishoudens met een deurbel over het land was ons nog onbekend. Als wij een random steekproef van $n=1.000$ zouden trekken, dan was er een zeer grote kans dat er – uitgaande van 15 procent van de Nederlandse huishoudens dat een slimme deurbel bezit (zie hoofdstuk 2) – onvoldoende huishoudens met een slimme deurbelcamera in de steekproef zaten om betrouwbare uitspraken over deze groep te doen.
- We hebben er daarom voor gekozen om eerst een screening uit te voeren, om zo te kunnen garanderen dat er voldoende waarnemingen worden gedaan onder slimmedeurbelbezitters. Bovendien kunnen we dan screenen op personen die in de kwetsbare doelgroep (zie hieronder: Afbakening doelgroep) vallen. Daarna volgde de kwantitatieve dataverzameling van het onderzoek (de enquête) waarin wij waarnemingen hebben gedaan in de groepen slimmedeurbelbezitters en niet-slimmedeurbelbezitters om deze te kunnen vergelijken. Daarna volgde een kwalitatieve verdieping (focusgroepen) waarin we globale handvatten voor ontwerp oplossingen hebben verkend en getoetst.

Screening en steekproefdesign

In het Slimme Deurbellen Consortium werken vier steden samen: Amsterdam, Den Haag, Groningen en Breda. Uit ons overleg bleek dat een indicatief beeld van de lokale percepties per stad voldoende is. Wij hebben daarom de netto-steekproef voor de deelnemende steden verhoogd naar $n = 125$ per deelnemende stad. Het Consortium heeft in zijn totaal dan een netto steekproef van $n = 500$. Voldoende voor een solide beeld van de vier steden en we kunnen indicaties geven voor de verschillen tussen de vier steden.

We zijn uitgekomen op 761 respondenten voor het landelijke representatieve onderzoek: voldoende om betrouwbare uitspraken te doen over de Nederlandse bevolking met een

nauwkeurigheid van 3,5 procent.¹² Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de volgende kenmerken: leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, regio en deurbelbezit. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard van het CBS. Hiermee zijn de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken representatief voor de werkelijke verhoudingen in de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder. Bijvoorbeeld: de verhouding tussen deurbelbezitters en niet-deurbelbezitters was na het veldwerk ongewogen 420 – 320. Na weging is de verhouding 114 deurbelbezitters versus 646 niet-deurbelbezitters, in lijn met het eerdere onderzoek van Multiscope. In de vier steden hebben wij in totaal 448 respondenten in het onderzoek weten te betrekken. Het totale aantal deelgenomen respondenten aan dit onderzoek bedroeg dus 1.209 respondenten.

Kwantitatieve dataverzameling

Voor de kwantitatieve dataverzameling hebben we een online enquête uitgezet in ons I&O Research panel. De enquête liep van 24 april tot en met 7 mei 2025. Omdat de groep deurbelbezitters en de inwoners uit de 4 grote steden tijdens de dataverzameling achterbleven, hebben we hen twee keer een gerichte reminder gestuurd. De enquête hebben we uitgezet onder 1.777 panelleden. 1.000 panelleden zijn benaderd voor het landelijke representatieve onderzoek, 777 zijn benaderd voor de ophoging naar de 4 steden. In het landelijke representatieve onderzoek bedraagt het responspercentage dus 76 procent en onder de respondentengroep van de 4 steden 58 procent.

¹² Dit betekent dat we bij een uitkomst in de enquête van 50 procent met 95 procent betrouwbaarheid kunnen stellen dat de uitkomst in de gehele Nederlanders populatie tussen 46,5 procent en 53,5 procent ligt.

Kwalitatieve dataverzameling

Duidingssessie

De uitkomsten van de enquête zijn geëvalueerd in een duidingssessie. Het doel van deze sessie was om de uitkomsten te duiden en input te verzamelen voor de kwalitatieve fase (focusgroepen).

Focusgroepen

Afsluitend zijn er twee focusgroepen van 90 minuten uitgevoerd in onze interviewstudio in Amsterdam; één met niet-slimmedeurbelbezitters en één met slimmedeurbelbezitters. Per groep hebben acht respondenten meegedaan. Deze respondenten zijn geworven via de enquête en aangevuld met respondenten vanuit de bestanden van een gespecialiseerd selectiebureau. Vertegenwoordigers van de opdrachtgevers hebben meegekeken via een gesloten TV circuit.

B Vragenlijsten kwantitatieve dataverzameling

Kwantitatieve dataverzameling

[introductie] Bedankt dat u wilt meedoen aan dit onderzoek over slimme deurbellen en hoe u tegen het gebruik daarvan aankijkt. Het invullen kost ongeveer 10 minuten.

Kennis, houding en ervaring

[uitleg over slimme deurbellen]

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat steeds meer mensen in Nederland slimme deurbellen gebruiken. Deze deurbellen maken beeld- en geluidsopnames van mensen die in de buurt komen of aanbellen. De deurbel is via internet verbonden met de smartphone, tablet, laptop of computer van de eigenaar. Merken die veel voorkomen zijn Ring, Eufy en Nest.

1. Het gebruik van steeds meer slimme deurbellen in Nederland is...

- a) ...een ontwikkeling waar ik **zeer positief** over ben
- b) ...een ontwikkeling waar ik **positief** over ben
- c) ...een ontwikkeling waar ik **neutraal** over ben
- d) ...een ontwikkeling waar ik **negatief** over ben
- e) ...een ontwikkeling waar ik het **zeer negatief** over ben
- f) ...iets waar ik **geen mening** over heb

Niet stellen aan respondenten die bij 1.f hebben ingevuld

1.a Kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten?

[open antwoord]

- Geen antwoord

2. Heeft u zelf een slimme deurbel?

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

Indien men zelf geen slimme deurbel heeft

2a. Kunt u toelichten waarom u geen slimme deurbel heeft?

Meerdere antwoorden mogelijk

- Ze zijn (te) duur
- Omdat ik dit een inbreuk op mijn privacy of die van anderen vind
- Omdat het niet mag van de persoon van wie of de organisatie waarvan ik huur
- Ik hoef niet op elk moment te weten wie er voor mijn deur staat
- Anders, nl [open antwoord]
- Geen antwoord

Alle deelnemers

3. Stel dat uw buren een slimme deurbel installeren die beeld- en geluidopnamen maakt van uw oprit, voortuin of van de straat of stoep voor uw huis, vindt u dat zij... *Meerdere antwoorden mogelijk*
- a) ...dat met u moeten overleggen?
 - b) ...dat aan u moeten vertellen?
 - c) ...met een bordje of een sticker moeten aangeven dat er een slimme deurbel hangt?
 - d) ...iets anders moeten doen?, namelijk [open antwoord]

Antwoordcategorieën: ja, nee, weet ik niet

Wanneer de respondent 'iets anders moeten doen?' heeft aangevinkt

3b. U vindt dat uw buren iets anders moeten doen. Kunt u dit antwoord toelichten?

Open antwoord

Geen antwoord

4. Heeft iemand in uw straat een slimme deurbel?
- a) Ja
 - b) Nee
 - c) Weet ik niet

Voor de respondenten die bij v3 'ja' hebben ingevuld

4. Hebben deze bewoners u laten weten dat ze een slimme deurbel hebben?

Meerdere antwoorden mogelijk (behalve bij 'nee')

- Ja, ze hebben dit met mij besproken voordat ze een slimme deurbel aanschaffen
- Ja, ze hebben dit aan mij verteld toen ze een slimme deurbel hadden
- Ja, ze hebben een bordje of sticker opgehangen dat ze een slimme deurbel hebben
- Ja, op een andere manier, namelijk... (open antwoord)
- Nee (exclusive).

Voor de respondenten die bij v3 'ja' hebben ingevuld

5. Bent u in gesprek gegaan met bewoners in uw straat met een slimme deurbel?

- Ja
- Nee, maar ik ben dit wel van plan
- Nee, ik ben dit ook niet van plan

Voor de respondenten die bij v5 nee hebben ingevuld

6. Waarom bent u (nog) niet in gesprek met hen gegaan?

Meerdere antwoorden mogelijk

- Ik vond dat niet nodig
- Ik weet niet hoe ik het gesprek aan moet gaan
- Ik voel me hier niet prettig bij
- Ik vind dat zij het gesprek met mij moeten aangaan
- Vanwege een andere reden, namelijk...

Niet stellen aan respondenten die een andere reden hebben.

6b. Kunt u uw antwoord toelichten?

Open

Geen antwoord

7. Denkt u dat u in de afgelopen maand gefilmd bent door een slimme deurbel? Dit kan ook buiten uw eigen straat zijn gebeurd.
- Ja
 - Nee
 - Weet ik niet
8. Denkt u dat een gesprek van u in de afgelopen maand is opgenomen door een slimme deurbel? Dit kan ook buiten uw eigen straat zijn gebeurd.
- Ja
 - Nee
 - Weet ik niet

Wanneer u bent opgenomen, moet de eigenaar van een slimme deurbel de beeld- en geluidsopnamen aan u laten zien of horen als u daar om vraagt. Ook moet de eigenaar de beeld- en geluidsopnamen verwijderen als u daar om vraagt.

Voor personen die bij v7 en/of v8 'ja' hebben ingevuld.

9. Heeft u weleens gevraagd aan personen die u hebben opgenomen om de opnamen te mogen bekijken, beluisteren of ze te verwijderen?
- Ja, ik heb dit weleens gedaan
 - Nee, maar ik zou dit wel doen als ik dat nodig vind
 - Nee, en ik ben dit ook niet van plan
 - Weet niet/geen mening
10. Maakt u zich weleens zorgen dat andere mensen opnamen van de slimme deurbel delen met elkaar, bijvoorbeeld in WhatsApp-groepen?
- Ik maak me hier geen zorgen over
 - Ik maak me hier nauwelijks zorgen over
 - Ik maak me hier een beetje zorgen over
 - Ik maak me hier erg zorgen over
 - Weet niet/geen mening

Eigenaren van slimme deurbellen

U heeft eerder aangegeven dat u een slimme deurbel heeft. Wij willen daar graag meer over weten.

11. Waarom heeft u een slimme deurbel? Ik heb een slimme deurbel omdat...

Meerdere antwoorden mogelijk

- a) ...ze betaalbaar zijn
- b) ...ik het fijn vind om op afstand te kunnen zien wie er voor de deur staat
- c) ...ik graag mijn huis en de omgeving in de gaten houd
- d) ...het mij een veiliger gevoel geeft
- e) ...anders, nl [open antwoord]

12. Kunt u aangeven hoe uw slimme deurbel staat afgesteld? Mijn slimme deurbel ziet...

Meerdere antwoorden mogelijk

- a) ...wie/wat er voor de deur staat
- b) ...wie/wat er op de oprit of in mijn voortuin staat
- c) ...wie/wat er in de oprit of de voortuin van mijn burens staat

- d) ...wie/wat er over de stoep voor mijn huis loopt of fietst
- e) ..wie/wat er over de straat loopt, fietst of rijdt
- f) ..weet ik niet

13. Heeft u weleens iets per ongeluk gezien of gehoord via uw slimme deurbel wat niet voor u bedoeld was?

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

14. Heeft u andere bewoners van uw straat laten weten dat u een slimme deurbel heeft?

Meerdere antwoorden mogelijk

- a) Ja, ik heb dit met bewoners besproken voordat ik een slimme deurbel nam
- b) Ja, ik heb dit aan bewoners verteld toen ik een slimme deurbel had
- c) Ja, ik heb een bordje of sticker opgehangen.
- d) Nee
- e) Weet ik niet meer

Doorvraag van v14

14a. Waarom heeft u dit <wel (14 = a, b of c/niet 14 = d> laten weten aan andere bewoners in de straat?

(meerdere antwoorden mogelijk):

- Ik vond dit <normaal/niet normaal> om te doen
- Ik vond dit <gemakkelijk/ongemakkelijk> om te doen
- Ik vond dit <prettig/onprettig> om te doen
- Ik heb hier niet aan gedacht (*alleen bij niet 14*)
- Ik heb dit om een andere reden [wel/niet] gedaan, namelijk [open antwoord]

Alle deelnemers

15. Kunt u van de onderstaande uitspraken aangeven of deze waar of niet waar zijn?

Stellingen één voor één voorleggen in willekeurige volgorde

- Je kunt veel slimme deurbellen ook gebruiken als beveiligingscamera.
- Met een slimme deurbel kun je praten met de persoon voor jouw deur.
- Een slimme deurbel mag filmen wat er op straat gebeurt.
- Een slimme deurbel mag geluid van de straat opnemen.
- Je mag de slimme deurbelcamera niet op het huis of de tuin (privéterrein) van je burens richten.
- Als de politie opnames van een slimme deurbelcamera vordert, moet je de opnames met de politie delen.
- De opnamen die een slimme deurbel maakt worden vaak bij de fabrikant opgeslagen.
- De beelden die een slimme deurbel maakt worden alleen opgeslagen op je smartphone, tablet, laptop of computer.
- De slimme deurbel kan beginnen met filmen als de deurbel beweging ziet.
- De slimme deurbel kan opnamen maken, als de slimme deurbel in de buurt geluid hoort.
- Je mag de beelden van je slimme deurbel waarop andere mensen staan delen met anderen (bijvoorbeeld in een appgroep of op sociale media).

Antwoordmogelijkheden:

- Waar

- Niet waar
- Weet ik niet

Terugbladeren niet mogelijk

Bij de meeste slimme deurbellen worden de beeld- en geluidsopnames opgeslagen door de fabrikant.

16. Wat vindt u ervan dat fabrikanten de beeld- en geluidsopnames van een slimme deurbel meestal opslaan?

- Ik vind dit **geen** probleem
- Ik vind dit **soms** een probleem
- Ik vind dit **altijd** een probleem
- Weet niet/geen mening

Een slimme deurbel mag het privéterrein van de burens of de openbare ruimte niet filmen of hier geluiden van opnemen. Dit staat in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (beter bekend als 'AVG' of 'Privacywet').

17. Hoe belangrijk vindt u deze wetgeving?

- Heel belangrijk
- Belangrijk
- Niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk
- Onbelangrijk
- Heel onbelangrijk
- Weet niet/geen mening

De politie gebruikt soms beeld- en geluidsopnamen van slimme deurbellen bij de opsporing. Ook wanneer deze opnamen volgens de privacywet niet hadden mogen worden gemaakt.

V18. Er volgen nu drie scenario's waarin de politie gebruik wil maken van beeld- en geluidsopnamen van slimme deurbellen. U kunt aangeven in hoeverre u dit acceptabel vindt.

18a. Stel, in uw buurt is iemand ernstig mishandeld. De politie vraagt u om beelden van uw slimme deurbel om een mogelijke dader te identificeren.

Ik vind dit...

Helemaal acceptabel

Acceptabel

Neutraal

Niet acceptabel

Helemaal niet acceptabel

Ik heb hier geen mening over

18b. Stel, er is een persoon vermist die voor het laatst in uw buurt is gezien. De politie vraagt u om beelden van uw slimme deurbel om de laatste bekende locatie van de persoon te achterhalen.

Ik vind dit...

Helemaal acceptabel

Acceptabel
Neutraal
Niet acceptabel
Helemaal niet acceptabel
Ik heb hier geen mening over

18c. Stel, er is een fiets gestolen in uw buurt. De politie vraagt u om beelden van uw slimme deurbel om een mogelijke dader te identificeren.
Ik vind dit...

Helemaal acceptabel
Acceptabel
Neutraal
Niet acceptabel
Helemaal niet acceptabel
Ik heb hier geen mening over

19. In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande uitspraken?

Stellingen één voor één voorleggen in willekeurige volgorde

- Ik maak mij zorgen over de gegevens die over mij verzameld worden
 - Ik maak mij zorgen over gegevens die over anderen verzameld worden
 - Ik vind het **niet** erg dat er gegevens over mij verzameld worden
 - Ik maak me **geen** zorgen over de gegevens die over mij verzameld worden, maar ik kan me wel voorstellen dat anderen zich zorgen maken over hun gegevens
-
- Helemaal eens
 - Eens
 - Niet eens, niet oneens
 - Oneens
 - Helemaal oneens
 - Weet niet

Mogelijke oplossingen

In dit deel van de vragenlijst staan mogelijke oplossingen voor problemen bij slimme deurbellen. Het is niet zeker dat deze oplossingen ook ontwikkeld worden.

Sommige slimme deurbellen kunnen zo worden ingesteld dat ze niet meer de hele buitenruimte filmen, maar slechts een gedeelte.

- 20. Wat vindt u van het idee u om aanpassingen te doen aan slimme deurbellen om deze privacy-vriendelijker te maken? (Denk aan: een schuifje op de lens die een bezoeker zelf open kan doen, of de instellingen van de deurbel aanpassen)**
- Ik vind dat **een** goed idee
 - Ik vind dat **geen** goed idee
 - Weet niet/geen mening

Vraag 21 voor eigenaren van slimme deurbellen

21. Welke aanpassing(en) aan uw slimme deurbel wilt zelf doen?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- Een fysieke aanpassing aan de deurbel om deze privacy vriendelijker te maken (denk aan: een schuifje op de lens)
- Een sticker ophangen naast de deurbel om duidelijk te maken dat er wordt gefilmd en opgenomen
- In gesprek met mijn burens als ik van plan ben een slimme deurbel te kopen, om te horen wat zij ervan vinden.
- In gesprek met mijn burens nadat ik de slimme deurbel heb gekocht, om te overleggen hoe ik deze instel.
- Anders, namelijk.... (open antwoord)
- Ik wil geen actie ondernemen

22. Het gebruik van steeds meer slimme deurbellen in Nederland is...

- a. ...een ontwikkeling waar ik zeer positief over ben
- b. ...een ontwikkeling waar ik positief over ben
- c. ...een ontwikkeling waar ik neutraal over ben
- d. ...een ontwikkeling waar ik negatief over ben
- e. ...een ontwikkeling waar ik het zeer negatief over ben
- f. ...iets waar ik **geen mening** over heb

Deze vraag alleen stellen aan respondenten uit Amsterdam en omgeving

Met een aantal mensen willen wij graag verder praten over slimme deurbellen. We willen ook personen spreken die geen slimme deurbellen hebben.

23. Heeft u belangstelling om hierover door te praten?

We plannen hiervoor een groepsgesprek met zes tot acht personen. Het gesprek staat onder leiding van een ervaren onderzoeker van Ipsos I&O.

Deze gesprekken houden we op de Amstelveenseweg 760 in Amsterdam. We houden de groepsgesprekken in de maand mei, in de avonden.

U ontvangt een passende vergoeding voor uw deelname.

1. Ja, ik heb hier interesse in
2. Nee, ik heb hier geen interesse in → EINDE VRAGENLIJST

Indien V23=1

V24. Wilt u uw naam, e-mailadres en telefoonnummer opgeven?

We gebruiken deze gegevens alleen om eventueel contact met u op te nemen voor het groepsgesprek. Als u zich opgeeft, betekent dat niet automatisch dat er ook contact met u wordt opgenomen. Dit hangt af van het aantal aanmeldingen.

Naam: _____

E-mailadres: _____

Telefoonnummer: _____

Dank u voor het meedoen aan deze vragenlijst over slimme deurbellen!

Als u meer informatie wilt over slimme deurbellen, kunt u op de volgende link klikken [Slimme Deurbellen Consortium | Responsible Sensing Lab](#)

Einde vragenlijst

C Gespreksleidraad

1. Introductie en kennismaking (10 minuten)

Het doel van dit gedeelte is de respondent op zijn/haar gemak stellen en te 'openen' voor het gesprek.

Welkom

- Bedanken voor deelname, interviewer stelt zichzelf voor
- Informeren over doel onderzoek: We voeren dit onderzoek uit voor een aantal publieke partijen, waaronder gemeenten in Nederland die bezig zijn met het thema slimme deurbellen.
- Uitleg opzet gesprek: het gesprek duurt 1,5 uur, opname, de opdrachtgever kijkt mee, twee onderzoekers waarvan 1 notuleert)
- Vertrouwelijkheid: opname alleen voor intern gebruik Ipsos I&O, anonieme verwerking in rapportage.
- Er is geen goed of fout; alle meningen, gedachten en wensen zijn jouw eigen waarheid en daarmee van belang.
- Groepsgesprek: graag elkaars reacties respecteren, elkaar uit laten praten, maar ook reageren op elkaar
 - Graag mobiele telefoon uit of op vliegtuigstand

Kennismaken met de respondenten

- Zou je kort wat over jezelf willen vertellen?
 - Naam, gezinssituatie, voornaamste bezigheden

2. Kennis en ervaringen slimme deurbellen (10 minuten)

Het doel van dit gedeelte is om een beeld te krijgen van de kennis van en ervaringen met slimme deurbellen.

Voor de slimmedeurbelbezitters

- Waarom hebben jullie deze aangeschaft?
- Waar gebruiken jullie de slimme deurbel voor?
- Wat weten jullie over jullie eigen slimme deurbel? Hoe is deze afgesteld?

Voor de niet deurbelbezitters

- Wat weten jullie van slimme deurbellen?
- Kennen jullie iemand met een slimme deurbel, zo ja, wat vinden jullie daarvan?

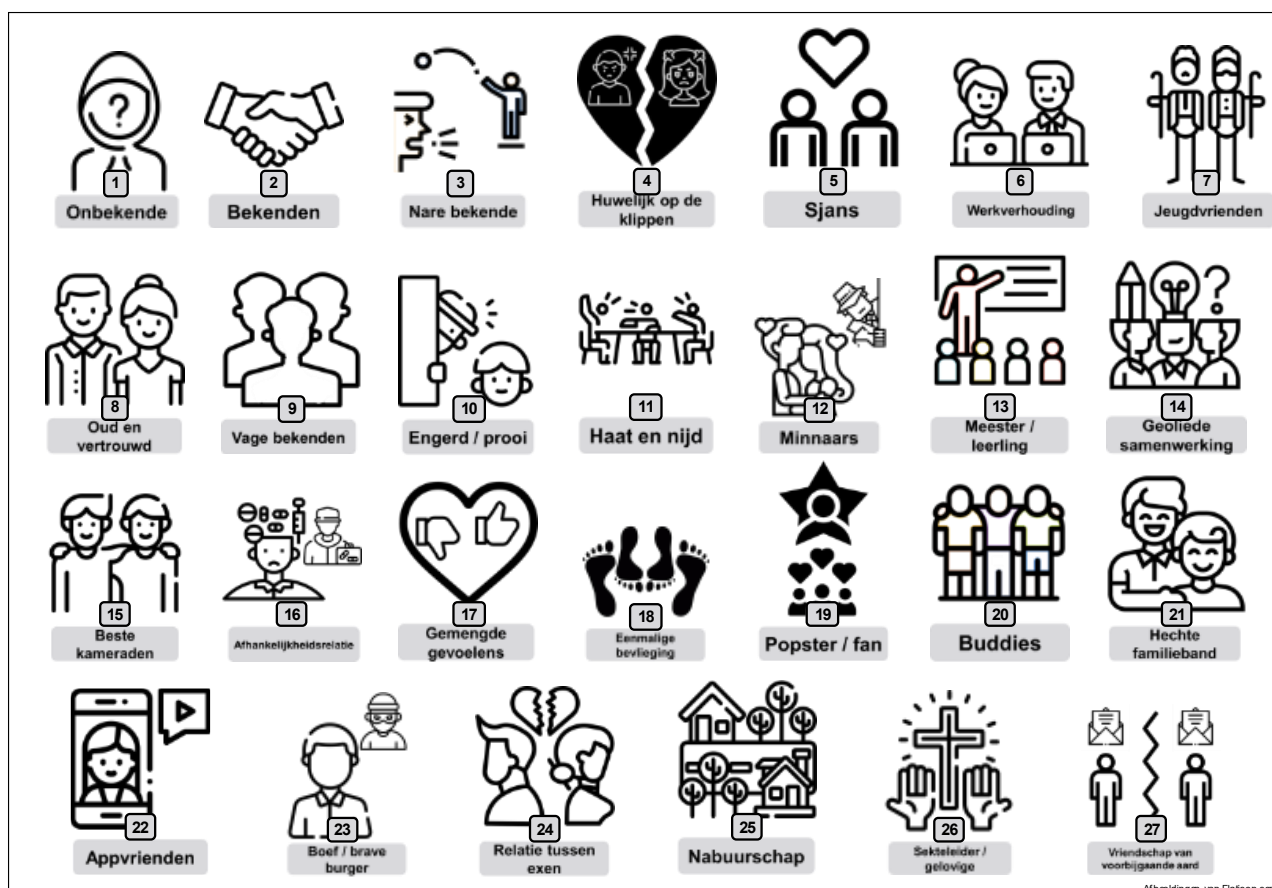
- [slide met deurbel laten zien] Welke ervaringen hebben jullie met de slimme deurbel?

3. Relatie met slimme deurbellen (10 minuten)

Het doel van dit gedeelte is om een eerste beeld te krijgen van de associaties die de respondent heeft met slimme deurbellen. Hierbij maken we gebruik van relatiekaarten. Doel hiervan is om de respondent meer vanuit een onderbewuste 'gevoelslaag' te laten antwoorden. Dit levert vaak een rijker antwoord op dan een "gewone" vraag op cognitief niveau.

"Letterlijke uitleg van de oefening, bijvoorbeeld: om te beginnen een oefening waarbij ik je vraag om gebruik te maken van beeldmateriaal in je antwoord. Je ziet hier een aantal kaarten. Als je nu denkt aan jouw relatie met slimme deurbellen, welke kaart past daar dan volgens jou het beste bij? Het beste is om niet te lang na te denken, maar op je eerste gevoel een kaart te kiezen." [INT: in principe 1 kaart laten kiezen]

- Welke heb je gekozen? Hoezo deze kaart?

4. Slimme deurbellen, veiligheid en privacy (20 minuten)

Doel van dit onderdeel is om samen met respondenten in te gaan op de thema's privacy en veiligheid. We pellen dit af om te komen tot privacy en slimme deurbellen? Zijn respondenten zich bewust van de privacyvraagstukken van slimme deurbellen, wat vindt men daarvan?

We gebruiken een flipover waarbij respondenten met de ene kleur stikker kunnen aangeven waar ze staan op de lijn als het gaat om

1. hoe veilig ze zich voelen wanneer iemand langs hun deur loopt/aanbelt...

Veilig

onveilig

We bespreken de antwoorden na, hoe komt dit, wat voor maatregelen hebben ze genomen of willen ze nemen?

Voor de volgende vraag eerst een definitie van privacy geven: je eigen gang kunnen gaan zonder dat je met anderen rekening hoeft te houden, je kunnen terugtrekken zonder dat anderen je zien.

... en met de andere kleur stikker kunnen aangeven

2. Hoe het gesteld is met hun eigen privacy. Lopend van 'ervaren van heel veel privacy' tot 'ervaren van helemaal geen privacy'

We bespreken verhouding veiligheid en privacy na.

Privacy i.r.t. slimme deurbellen

- Staan respondenten erbij stil dat slimme deurbellen zowel filmen als geluid opnemen?
- Denken ze na over de beelden, dus waar die zijn opgeslagen en of die mogelijk gedeeld worden?
- Hebben ze het idee dat er wel eens beelden van hen zijn opgenomen, of weten ze dit? Wat doen ze met dit gevoel of deze kennis?
- Kortom: in hoeverre maken ze zich zorgen over hun eigen privacy in relatie tot slimme deurbellen?

Vragen specifiek voor slimmedeurbelbezitters

- Hoe kijken ze aan tegen de privacy van degenen die bij hen aan de deur komen?
- In hoeverre zijn ze zich bewust van het bestaan van privacy risico's van hun slimme deurbel? Hebben ze daar misschien vragen over?

- Hebben ze het idee dat ze wel eens iets hebben gezien wat niet voor hen bestemd is?
- Wat doen ze met de beelden die ze zien op hun slimme deurbel?

5. Omgangsvormen slimme deurbellen in de straat (20 minuten)

Het doel van dit onderdeel is om in gesprek te gaan over de manieren waarop men elkaar informeert over het bezit van een slimme deurbel. Hoe gebeurt dit nu en wat zijn de gewenste vormen?

Voor de slimmedeurbelbezitters

- Stel, je burens zetten een hoge schutting in de voortuin, vind je dat ze dit bij jou moeten melden?
- Hebben jullie andere bewoners/personen die bij jullie aan de deur komen geïnformeerd over dat jullie een slimme deurbel hebben?
 - Wat zijn de redenen waarom je wel/niet hebt geïnformeerd?
 - Bij wel informeren, op wat manier hebben jullie dit gedaan? Hoe verliep dit? Wat was de reactie van de ander hierop?
- Is het volgens jullie nodig om anderen hierover te informeren?
 - Zou je je comfortabel voelen een gesprek hierover te beginnen met je burens? Of ervaar je schroom?
- Bij wie ligt volgens jullie de verantwoordelijkheid? Moeten jullie als deurbelbezitters anderen informeren? Of moeten anderen jullie erop wijzen dat ze geïnformeerd willen worden?

Voor de niet deurbelbezitters

- Stel, je burens zetten een hoge schutting in de voortuin, vind je dat ze dit bij jou moeten melden?
- Stel, je hoort op de buurt BBQ dat jouw overbuur een slimme deurbel wil aanschaffen? Wat vind je dat je overbuur moet doen? En wat vind je dat jij moet doen?

Eventueel, als er respondenten die geen deurbel hebben en die weten dat er iemand in de straat woont met een slimme deurbel:

- Hoe ben je erachter gekomen dat ze een slimme deurbel hebben? (bordje, geïnformeerd worden, zelf gevraagd).
 - Hoe heb je deze informatievoorziening ervaren? (prettig/niet prettig/ ik mis nog informatie)
 - Wanneer er een gesprek is geweest: hoe verliep dit gesprek?
 - Bij wie ligt volgens jullie de verantwoordelijkheid? Moeten deurbelbezitters anderen informeren? Of moeten anderen jullie erop wijzen dat ze geïnformeerd willen worden?

6. Oplossingsrichtingen (20 minuten)

Het doel is om samen met de respondenten na te denken over mogelijke oplossingsrichtingen als het gaat om het gebruik van slimme deurbellen.

De interviewer bespreekt een aantal mogelijke oplossingen voor de besproken problemen:

1. [laat de slide zien met het schuifje] – met het schuifje kunnen we voorkomen dat er mensen herkenbaar worden gefilmd die dat niet willen. Je ziet alleen een silhouet. Degene die aan de deur staat krijgt de gelegenheid om zelf te kiezen of hij/zij herkenbaar in beeld wil komen
2. De slimme deurbel werkt met een vissenoog lens. De deurbel kan zo worden ingesteld dat een deel van het beeld niet te zien is. In de instellingen heet dit een privacy-block/screen. Bezitters van een slimme deurbel worden op deze mogelijkheid gewezen.
3. Als je een slimme deurbelcamera aanschaft, dan krijg je een kaart erbij met zinnen en vragen om het gesprek aan te gaan met de burens. Bijvoorbeeld: mijn camera kan ook jouw voortuin in de gaten houden; wil je dat?
4. [Laat slide zien met bordje naast de deur] – als je een deurbel plaatst of hebt geplaatst kun je mensen die aan de deur komen laten weten dat er opnamen worden gemaakt door een bord of een sticker in de buurt te bevestigen van de bel.

We delen de oplossingsrichtingen op papier aan de respondenten uit. We laten de respondenten met een rode en groene stift markeren welke oplossingen ze fijn en niet fijn vinden. Dit bespreken we met de groep. Daarna laten we de respondenten de oplossingsrichtingen van meeste naar minste voorkeur leggen. Dit bespreken we ook na.

7. Wrap-up en afsluiting (2 minuten)

Het doel is om samen met de respondent het gesprek af te sluiten en een laatste advies aan de opdrachtgever mee te geven.

- Is er nog iets niet aan bod gekomen dat je nog graag wilt benoemen?
- We hebben dit gesprek gevoerd in opdracht van een consortium van universiteiten en gemeenten. Zij onderzoeken de ontwikkeling van slimme deurbellen en welke gevolgen dit heeft voor onze samenleving. Als je nog 1 advies zou mogen geven aan hen; wat zou dat dan zijn?

De interviewer bedankt de respondent(en) voor deelname

D Respondentenoverzichten Focusgroepen

Groepsdiscussie 1

Datum: 27 mei

Groep: 18:00-19:30

Voornaam	Geslacht	Leeftijd	opleiding	Heeft u een slimme deurbel?
Ayan	vrouw	46	Middelbaar	Nee
Hans	man	63	Hoog	Nee
Oskar	man	35	Hoog	Nee
Keke	man	41	Hoog	Nee
Mirjam	vrouw	59	Hoog	Nee
Roeland	man	50	Hoog	Nee
Linda	vrouw	66	Hoog	Nee
Hannie	vrouw	76	Hoog	Nee

Groepsdiscussie 2

Datum: 27 mei

Groep: 20:00-21:30

Voornaam	Geslacht	Leeftijd	opleiding	Heeft u een slimme deurbel?
Arnold	Man	61	Hoog	Ja
Ayse	Vrouw	38	MBO	Ja
Jack	Man	37	WO	Ja
Anne-Mieke	Vrouw	61	MBO	Ja
Errol	Man	47	MEAO	Ja
Karla	Vrouw	46	HBO	Ja
Robert	Man	58	HBO	Ja
Cherida	Vrouw	44	HBO	Ja

E Uitkomsten naar 4 steden

In deze bijlage zijn de uitkomsten naar de vier steden weergegeven. Per stad is in de kolomkop aangegeven hoe groot het aantal respondenten is dat op een vraag heeft gereageerd. Als de aantallen te klein waren (minder dan 10) is de tabel achterwege gelaten, omdat dit een onbetrouwbaar beeld zou geven.

Tabel 1 - Het gebruik van steeds meer slimme deurbellen in Nederland is... (begin vragenlijst)

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
...een ontwikkeling waar ik zeer positief over ben	8%	11%	9%	7%
...een ontwikkeling waar ik positief over ben	31%	31%	34%	20%
...een ontwikkeling waar ik neutraal over ben	35%	40%	32%	45%
...een ontwikkeling waar ik negatief over ben	16%	10%	16%	17%
...een ontwikkeling waar ik zeer negatief over ben	8%	3%	3%	4%
...iets waar ik geen mening over heb	3%	5%	6%	7%

Tabel 2 Het gebruik van steeds meer slimme deurbellen in Nederland is... (einde vragenlijst)

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
...een ontwikkeling waar ik zeer positief over ben	7%	7%	12%	3%
...een ontwikkeling waar ik positief over ben	31%	32%	31%	23%
...een ontwikkeling waar ik neutraal over ben	30%	39%	34%	43%
...een ontwikkeling waar ik negatief over ben	11%	10%	17%	20%
...een ontwikkeling waar ik zeer negatief over ben	17%	4%	3%	7%
...iets waar ik geen mening over heb	5%	8%	4%	3%

Tabel 3 – Heeft u zelf een slimme deurbel?

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Ja	15%	20%	24%	12%
Nee	84%	78%	76%	88%
Weet ik niet	1%	2%		1%

Tabel 4 - Kunt u toelichten waarom u geen slimme deurbel heeft? Basis: respondenten zonder slimme deurbel

	Amsterdam (n=87)	Den Haag (n=89)	Breda (n=83)	Groningen (n=106)
Ze zijn (te) duur	6%	4%	2%	16%
Omdat ik dit een inbreuk op mijn privacy of die van anderen vind	28%	22%	22%	29%
Omdat het niet mag van de persoon van wie of de organisatie waarvan ik huur	10%	8%	14%	10%
Ik hoef niet op elk moment te weten wie er voor mijn deur staat	33%	38%	51%	53%
Anders, namelijk	43%	40%	34%	31%
Geen antwoord	2%	6%	4%	2%

Tabel 5 – Heeft iemand in uw straat een slimme deurbel?

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Ja	38%	53%	56%	35%
Nee	11%	6%	5%	5%
Weet ik niet	52%	41%	39%	60%

Tabel 6 - Stel dat uw burens een slimme deurbel installeren die beeld- en geluidopnamen maakt van uw oprit, voortuin of van de straat of stoep voor uw huis, vindt u dat zij... (meerdere antwoorden mogelijk) per stad. Percentage mensen dat 'ja' heeft geantwoord.

	Amsterdam (n= 104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
...dat met u moeten overleggen?	63%	54%	63%	66%
...dat aan u moeten vertellen?	79%	71%	71%	88%
...met een bordje of een sticker moeten aangeven dat er een slimme deurbel hangt?	48%	40%	36%	41%
...iets anders moeten doen?	17%	16%	15%	20%

Tabel 7 - Hebben deze bewoners u laten weten dat ze een slimme deurbel hebben? Basis: inwoners met iemand in de straat met een slimme deurbel

	Amsterdam (n= 39)	Den Haag (n=60)	Breda (n=61)	Groningen (n=41)
Ja, ze hebben dit met mij besproken voordat ze een slimme deurbel aanschaffen	0%	7%	5%	5%
Ja, ze hebben dit aan mij verteld toen ze een slimme deurbel hadden	5%	10%	5%	12%
Ja, ze hebben een bordje of sticker opgehangen dat ze een slimme deurbel hebben	0%	2%	0%	0%
Ja, op een andere manier	8%	7%	5%	2%
Nee	87%	80%	85%	81%

Tabel 8 - Bent u in gesprek gegaan met bewoners in uw straat met een slimme deurbel? Basis: personen met iemand in de straat met een slimme deurbel

	Amsterdam (n=39)	Den Haag (n=60)	Breda (n=61)	Groningen (n=42)
Ja	8%	13%	10%	7%
Nee, maar ik ben dit wel van plan	5%	2%	2%	
Nee, ik ben dit ook niet van plan	87%	85%	89%	93%

Tabel 9 - Waarom bent u (nog) niet in gesprek met hen gegaan? Basis: personen met iemand in de straat met een slimme deurbel, die niet het gesprek aan zijn gegaan

	Amsterdam (n= 36)	Den Haag (n=52)	Breda (n=55)	Groningen (n=39)
Ik vond dat niet nodig	50%	71%	73%	56%
Ik weet niet hoe ik het gesprek aan moet gaan	14%	4%	7%	3%
Ik voel me hier niet prettig bij	19%	17%	9%	15%
Ik vind dat zij het gesprek met mij moeten aangaan	17%	6%	7%	15%
Vanwege een andere reden	25%	15%	16%	23%

Tabel 10 - Denkt u dat u in de afgelopen maand gefilmd bent door een slimme deurbel? Dit kan ook buiten uw eigen straat zijn gebeurd.

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Ja	60%	56%	72%	61%
Nee	8%	5%	4%	4%
Weet ik niet	33%	39%	24%	35%

Tabel 11 - Denkt u dat in de afgelopen maand een gesprek van u is opgenomen door een slimme deurbel? Dit kan ook buiten uw eigen straat zijn gebeurd.

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Ja	12%	17%	22%	14%
Nee	31%	33%	40%	38%
Weet ik niet	58%	50%	38%	48%

Tabel 12 - Heeft u weleens gevraagd aan personen die u hebben opgenomen om de opnamen te mogen bekijken, beluisteren of ze te verwijderen? Basis: inwoners die denken gefilmd en/of opgenomen te zijn geweest door een slimme deurbel

	Amsterdam (n= 62)	Den Haag (n=65)	Breda (n=82)	Groningen (n=74)
Ja, ik heb dit weleens gedaan	5%	5%	4%	3%
Nee, maar ik zou dit wel doen als ik dat nodig vind	50%	46%	38%	57%
Nee, en ik ben dit ook niet van plan	40%	48%	57%	39%
Weet niet/geen mening	5%	2%	1%	1%

Tabel 13 - Maakt u zich weleens zorgen dat andere mensen opnamen van de slimme deurbel delen met elkaar, bijvoorbeeld in WhatsApp-groepen?

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Ik maak me hier geen zorgen over	40%	36%	33%	31%
Ik maak me hier nauwelijks zorgen over	20%	25%	28%	27%
Ik maak me hier een beetje zorgen over	27%	23%	23%	27%
Ik maak me hier erg zorgen over	5%	6%	7%	9%
Weet niet/geen mening	8%	10%	8%	6%

Tabel 14 - Waarom heeft u een slimme deurbel? Ik heb een slimme deurbel omdat... basis: personen met een slimme deurbel

	Amsterdam (n=16)	Den Haag (n=23)	Breda (n=26)	Groningen (n=14)
...ze betaalbaar zijn	0%	0%	8%	7%
...ik het fijn vind om op afstand te kunnen zien wie er voor de deur staat	50%	78%	54%	64%
...ik graag mijn huis en de omgeving in de gaten houd	0%	39%	27%	50%
...het mij een veiliger gevoel geeft	19%	52%	50%	64%
...anders	50%	26%	35%	29%

Tabel 15 – Kunt u aangeven hoe uw slimme deurbel staat afgesteld? Mijn slimme deurbel ziet... basis: personen met een slimme deurbel

	Amsterdam (n=16)	Den Haag (n=23)	Breda (n=26)	Groningen (n=14)
...wie/wat er voor de deur staat	81%	87%	85%	93%
...wie/wat er op de oprit of in mijn voortuin staat	13%	52%	46%	57%
...wie/wat er in de oprit of de voortuin van mijn burens staat	0%	22%	4%	0%
...wie/wat er over de stoep voor mijn huis loopt of fietst	31%	35%	15%	14%
...wie/wat er over de straat loopt, fietst of rijdt	13%	22%	19%	7%
Weet ik niet	6%	0%	4%	0%

Tabel 16 - Heeft u weleens iets per ongeluk gezien of gehoord via uw slimme deurbel wat niet voor u bedoeld was? basis: personen met een slimme deurbel

	Amsterdam (n=16)	Den Haag (n=23)	Breda (n=26)	Groningen (n=14)
Ja	13%	4%	12%	7%
Nee	88%	91%	77%	93%
Weet ik niet		4%	12%	

Tabel 17 - Heeft u andere bewoners van uw straat laten weten dat u een slimme deurbel heeft? basis: personen met een slimme deurbel

	Amsterdam (n=16)	Den Haag (n=23)	Breda (n=26)	Groningen (n=14)
Ja, ik heb dit met bewoners besproken voordat ik een slimme deurbel nam	0%	4%	4%	7%
Ja, ik heb dit aan bewoners verteld toen ik een slimme deurbel had	0%	17%	12%	29%
Ja, ik heb een bordje of sticker opgehangen	0%	17%	8%	0%
Nee	88%	65%	65%	64%
Weet ik niet meer	13%	0%	12%	7%

Tabel 18 – percentage 'waar' bij de stellingen

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Je kunt veel slimme deurbellen ook gebruiken als beveiligingscamera.	70%	74%	71%	79%
Met een slimme deurbel kun je praten met de persoon voor jouw deur.	87%	83%	87%	92%
Een slimme deurbel mag filmen wat er op straat gebeurt.	32%	32%	21%	27%
Een slimme deurbel mag geluid van de straat opnemen.	41%	35%	36%	32%
Je mag de slimme deurbelcamera niet op het huis of de tuin (privéterrein) van je buren richten.	88%	81%	89%	87%
Als de politie opnames van een slimme deurbelcamera vordert, moet je de opnames met de politie delen.	65%	73%	64%	64%
De opnamen die een slimme deurbel maakt worden vaak bij de fabrikant opgeslagen.	27%	23%	25%	27%
De beelden die een slimme deurbel maakt worden alleen opgeslagen op je smartphone, tablet, laptop of computer.	17%	26%	27%	21%
De slimme deurbel kan beginnen met filmen als de deurbel beweging ziet.	73%	69%	69%	80%
De slimme deurbel kan opnamen maken, als de slimme deurbel in de buurt geluid hoort.	50%	48%	49%	61%

Tabel 19 - Wat vindt u ervan dat fabrikanten de beeld- en geluidsopnames van een slimme deurbel meestal opslaan?

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Ik vind dit geen probleem	10%	11%	17%	4%
Ik vind dit soms een probleem	19%	17%	20%	27%
Ik vind dit altijd een probleem	64%	53%	52%	60%
Weet niet/ geen mening	7%	19%	11%	8%

Tabel 20 - Hoe belangrijk vindt u deze wetgeving?

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Heel belangrijk	51%	41%	38%	51%
Belangrijk	32%	42%	42%	37%
Niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	14%	8%	12%	7%
Onbelangrijk	2%	3%	6%	
Heel onbelangrijk		1%	1%	1%
Weet niet/geen mening	1%	5%	2%	3%

Tabel 21 - Stel, in uw buurt is iemand ernstig mishandeld. De politie vraagt u om beelden van uw slimme deurbel om een mogelijke dader te identificeren. Ik vind dit...

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Helemaal acceptabel	59%	60%	62%	64%
Acceptabel	34%	34%	31%	29%
Neutraal	4%	3%	3%	2%
Niet acceptabel	1%		2%	1%
Helemaal niet acceptabel	1%	1%	1%	
Ik heb hier geen mening over	2%	3%	1%	3%

Tabel 22 - Stel, er is een persoon vermist die voor het laatst in uw buurt is gezien. De politie vraagt u om beelden van uw slimme deurbel om de laatst bekende locatie van de persoon te achterhalen. Ik vind dit...

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Helemaal acceptabel	55%	54%	59%	50%
Acceptabel	29%	32%	29%	36%
Neutraal	13%	10%	10%	11%
Niet acceptabel	1%	1%		2%
Helemaal niet acceptabel	2%	1%	1%	
Ik heb hier geen mening over	1%	3%	1%	2%

Tabel 23 - Stel, er is een fiets gestolen in uw buurt. De politie vraagt u om beelden van uw slimme deurbel om een mogelijke dader te identificeren. Ik vind dit...

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Helemaal acceptabel	40%	42%	47%	38%
Acceptabel	24%	38%	33%	36%
Neutraal	21%	10%	12%	12%
Niet acceptabel	11%	7%	4%	7%
Helemaal niet acceptabel	2%	2%	4%	4%
Ik heb hier geen mening over	2%	2%	1%	2%

Tabel 24 - Ik maak mij zorgen over de gegevens die over mij verzameld worden

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Helemaal eens	23%	14%	14%	21%
Eens	28%	29%	29%	27%
Niet eens, niet oneens	28%	31%	32%	30%
Oneens	17%	20%	15%	17%
Helemaal oneens	4%	4%	7%	3%
Weet niet		2%	3%	2%

Tabel 25 - Ik maak mij zorgen over gegevens die over anderen verzameld worden

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Helemaal eens	23%	13%	10%	20%
Eens	32%	31%	36%	33%
Niet eens, niet oneens	18%	28%	27%	28%
Oneens	22%	18%	17%	13%
Helemaal oneens	4%	6%	10%	6%
Weet niet	1%	4%		

Tabel 26 - Ik vind het niet erg dat er gegevens over mij verzameld worden

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Helemaal eens	2%	2%	3%	1%
Eens	12%	16%	21%	12%
Niet eens, niet oneens	21%	29%	21%	23%
Oneens	31%	29%	33%	31%
Helemaal oneens	35%	22%	22%	32%
Weet niet		3%		

Tabel 27 - Ik maak me geen zorgen over de gegevens die over mij verzameld worden, maar ik kan me wel voorstellen dat anderen zich zorgen maken over hun gegevens

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Helemaal eens	8%	9%	12%	11%
Eens	35%	44%	35%	31%
Niet eens, niet oneens	6%	16%	17%	17%
Oneens	26%	14%	21%	23%
Helemaal oneens	24%	12%	13%	16%
Weet niet	2%	5%	2%	2%

Tabel 28 - Wat vindt u van het idee om aanpassingen te doen aan slimme deurbellen om deze privacy-vriendelijker te maken?

	Amsterdam (n=104)	Den Haag (n=114)	Breda (n=109)	Groningen (n=121)
Ik vind dat een goed idee	46%	40%	44%	50%
Ik vind dat geen goed idee	30%	32%	29%	26%
Weet niet/geen mening	24%	27%	27%	25%

Tabel 29 - Welke aanpassing(en) aan uw slimme deurbel wilt zelf doen?

	Amsterdam (n=16)	Den Haag (n=23)	Breda (n=26)	Groningen (n=14)
Een fysieke aanpassing aan de deurbel om deze privacy vriendelijker te maken (denk aan: een schuifje op de lens)	19%	4%	4%	21%
Een sticker ophangen naast de deurbel om duidelijk te maken dat er wordt gefilmd en opgenomen	25%	43%	23%	43%
In gesprek met mijn burens als ik van plan ben een slimme deurbel te kopen, om te horen wat zij ervan vinden	13%	26%	12%	21%
In gesprek met mijn burens nadat ik de slimme deurbel heb gekocht, om te overleggen hoe ik deze instel	19%	26%	15%	36%
Anders	13%	0%	15%	0%
Ik wil geen actie ondernemen	56%	39%	50%	36%

Ipsos I&O Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E nl-info-publiek@ipsos.com
KVK-nummer 08198802

Ipsos I&O Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00

